

පුස්තකාල පුවත්නි

4048

நூலகச் செய்திகள் LIBRARY NEWS

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ පුවත්නි ප්‍රකාශනය

இலங்கைத் தேசிய நூலகத்தின் செய்திப் பிழைப்பு

THE NEWSLETTER OF THE NATIONAL LIBRARY OF SRI LANKA

18 වන වෙළුම. 2 වන කලාපය / 1997 අප්‍රේල් - ජූනි

மார்ச் 18. இதற்கு 2 / ஏப்ரல் - ஜூன் 1997

Vol:18. No. 2 / April - June 1997

ISSN 1391 - 0000

පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සංරක්ෂණය සහ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය

පුස්තක ආරක්ෂකයන් පෙය්ෂල්, පාලුකොටු

Seminar on Conservation of Library materials. 02 - 04 - 1997

ලෝක පොත් සහ කතුවර හිමිකම් දිනය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය

දැනට ලෝක පොත් සහ කතුවර හිමිකම් දිනය

Seminar on world Book and Copy Right Day. 23 - 04 - 1997

ප්‍රජනකාල පුවත්නි

நூலகச் செய்திகள் LIBRARY NEWS

4048

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රජනකාලයේ පුවත්නි ප්‍රකාශනය
இலங்கைத் தேசிய நூலகத்தின் செய்திப் பிரசுரம்
THE NEWSLETTER OF THE NATIONAL LIBRARY OF SRI LANKA
ආරම්භය 1973 Established 1973

18 වන වෙළුම 2 වන කලාපය
1997 අප්‍රේල් - ජූනි

සංස්කාරක උපදේශක මණ්ඩලය
හෙන්රි සමරනායක
සභාපති

එම්. එස්. සු. අමරසිරි
අධ්‍යක්ෂ

ජානකී ප්‍රනාන්දු
සහකාර අධ්‍යක්ෂ

ප්‍රධාන සංස්කාරක
එච්.එන්. පීරිස්

විශේෂ සංස්කාරක
සෝමා සිරිවර්ධන

ප්‍රකාශනය

ප්‍රකාශන අංශය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රජනකාලය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රජනකාල සේවා මණ්ඩලය

නිදහස් මාවත, කොළඹ 07

ශ්‍රී ලංකාව

දුරකථනය : 687583,698847 -261

ෆැක්ස් : 941 - 685 - 201

© ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රජනකාලය 1997

කලාපයක මිල රුපියල් 25.00 \$ 2.50

වසරක දායක මුදල රුපියල් 100.00

වෙක්පත් හා මුදල් ඇණවුම්පත්

සභාපති

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රජනකාල සේවා මණ්ඩලය

නමට යොමු කරන්න

පරිගණක පිටු සැකසුම

තුෂාරි ධම්මිකා පෙරේරා

මුද්‍රණය

සමයවර්ධන මුද්‍රණ ශිල්පියෝ

18 වන වෙළුම 2
අප්‍රේල් - ජූනි 1997

පත්‍රිකාපාලන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
ශ්‍රේණි සමරනායක
තலைவர்

එම්.එස්.ආ. අමරසිරි
நேர்வாளர்

ජානකී ප්‍රනාන්දු
பதில் உதவி நேர்வாளர்

ප්‍රධාන පත්‍රිකාපාලන
අ.එන්. පීරිස්

විශේෂ පත්‍රිකාපාලන
සෝමා සිරිවර්ධන

වෙබ් අඩවිය

වෙබ් අඩවිය මිල

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රජනකාලය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රජනකාලය

සේවකයන් සඳහා

සන්නිවේදන කොටු 7

ශ්‍රී ලංකාව

දුරකථනය 687583,698847 - 261

ෆැක්ස් 941-685-201

© ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රජනකාලය 1997

වසරක දායක මුදල රුපියල් 25.00 \$ 2.50

වසරක දායක මුදල රුපියල් 100.00

වෙක්පත් හා මුදල් ඇණවුම්පත්

සභාපති

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රජනකාල සේවා මණ්ඩලය

නමට යොමු කරන්න

වෙබ් අඩවිය

වෙබ් අඩවිය මිල

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රජනකාලය

වෙබ් අඩවිය

සමයවර්ධන මුද්‍රණ ශිල්පියෝ

Volume 18 No. 2

April - June 1997

Editorial Advisory Board
Henry Samaranayake
Chairman

M.S.U. Amarasiri
Director

Janaki Fernando
Asst. Director

Editor in Chief
H. N. Peiris

Special Editor
Soma Siriwardena

Published by

Publication Division

National Library of Sri Lanka

Sri Lanka National Library Services Board

Independence Avenue, Colombo 07.

Sri Lanka.

Tel. 687583, 698847 - 261

Fax : 941 - 685 - 201

© National Library of Sri Lanka 1997

Price per Copy Rs. 25.00 \$ 2.50

Annual Subscription Rs.100

All Cheques and Money Orders

should be forwarded to

Chairman

Sri Lanka National Library Services Board

Type Setting

Thushari Dammika Perera

Printers

Samayawardhana Printers,

පටුන

කතුවැකිය	03
පුවත්	04-05
පෞර්ණිකා	06-07
NEWS	08-09
ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාලවල මෘදුකාංග භාවිතය එන්.යූ. යාපා	11-15
Beigin IFLA Conference 1996 : Sri Lanka Perspective Russell Bowden	16-18
ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත යූ.පී. අලහකෝන්	20-24

නව පියවරක්

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය පොත් ප්‍රකාශනයේ අභිවෘද්ධිය සඳහාත් එමගින් පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනය සඳහාත් ගනු ලැබූ පියවර කිහිපයක් ම ඇත. මෙම පියවර අතුරින් පොත් ප්‍රකාශන ආධාර වැඩ පිළිවෙල ප්‍රධාන තැනක් ගනී. මෙම වැඩ පිළිවෙල යටතේ ගුණාත්මක අන්තර්ගතයකින් හා උසස් නිමාවෙන් යුක්ත ව නව ග්‍රන්ථ නාම සියයකට අදාළ පොත් වසරක් පාසා ප්‍රකාශයට පත් වේ. අන්තර් ජාතික ප්‍රමිත ග්‍රන්ථ අංකය මගින් (ISBN) මෙරට ප්‍රකාශයට පත්වන පොත් සඳහා ප්‍රමිති අංකයක් ලබා දී ඇත. එපමණක් ද නොව මෙම පොත්වල තොරතුරු බර්ලින් හි පිහිටි අන්තර් ජාතික ප්‍රමිත ග්‍රන්ථ අංක කාර්යාංශය මගින් ලොව පුරා දැනුම් දෙනු ලැබේ. මීට අතිරේකව ගීත හා එහි පුස්ථාර ඇතුළත් ගීත පොත් සඳහා අන්තර් ජාතික ප්‍රමිත සංගීත අංකය, ද (ISMN) ප්‍රකාශයට පත්වන වාර සභරා සඳහා අන්තර් ජාතික ප්‍රමිත මාලික අංකය ද (ISSN) අප මණ්ඩලය මගින් ප්‍රකාශකයන් හා ලේඛකයන්ට ලබා දෙනු ලැබේ.

දේශීය ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රය හා අප මණ්ඩලය අතර ඇති සම්බන්ධතාව වඩාත් පුළුල් කරමින් 1996 වසර අග භාගයේ දී ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත (Cataloguing in Publication Data) ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී. මෙය අප මණ්ඩලය ඇරඹූ නව පියවරක් වශයෙන් සඳහන් කළ හැකිය. මෙහිදී සිදු කෙරෙනුයේ පුස්තකාලයක විධිමත් ව සකස්වූ සුවි කාඩ්පතක ඇතුළත් වන තොරතුරු කෘතියේ ග්‍රන්ථ නාම පිටුවේ අනෙක් පස මුද්‍රණය කිරීම සඳහා ප්‍රකාශකයන් හා කර්තෘ ප්‍රකාශකයන් උනන්දු කිරීමය. එක්සත් ජනපදය, බ්‍රිතාන්‍යය, ඕස්ට්‍රේලියාව වැනි රටවල මෙම අංගය ඔනෑ ම පොතක දැකිය හැකි අනිවාර්ය ලක්ෂණයක් වී ඇත. මෙමගින් ඉතා ඉක්මනින් ග්‍රන්ථ පිළිබඳ සුවිකරණ තොරතුරු නියමිත ප්‍රමිතියකට අනුව පුස්තකාලයාධිපතීන් අතට පත් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍ය හා කුඩා පරිමාණයේ මහජන හා පාසල් පුස්තකාලවල සුවිකරණ කටයුතු සතුටුදායක මට්ටමක නොපවතින බැවින් මෙවන් ව්‍යාපෘතියක් මගින් එම කටයුතු ප්‍රමාදයකින් තොර ව විධිමත් ලෙස ඉටුකර ගැනීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත. ඒ අනුව පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත මහඟු පිටුවහලක් වනු ඇති බව අපගේ විශ්වාසයයි.

වර්තමානයේ අන්තර් ජාතික ප්‍රමිත ග්‍රන්ථ අංකය මෙරට ප්‍රකාශයට පත්වන පොත්වලට ඇතුළත් කිරීම සාමාන්‍ය ලක්ෂණයක් බවට ව්‍යාප්ත ව ඇත. එමෙන්ම ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත තම කෘතිවලට ඇතුළත් කිරීම ප්‍රකාශකයන් උනන්දුවක් දක්වන අතර, ඉදිරි අනාගතයේදී මෙරට පළ වන සියලුම පොත්වලට ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත ඇතුළත් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ආනිප් ප්‍රකාශකයන් මෙන් ම කර්තෘ ප්‍රකාශකයන් ද මේ පිළිබඳව දක්වන උනන්දුව ඉදිරියේදී මෙම කටයුත්ත වඩාත් සාර්ථක වන බවට පැහැදිලි ලක්ෂණයකි.

විශේෂ සංස්කාරක

ප්‍රවෘත්ති

පොතට නැඹුරු කිරීම හා කියවීමේ රුචිය වැඩි දියුණු කිරීමේ අරමුණින් 1996 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය මගින් පවත්වනු ලැබූ ජාතික පෝස්ටර් චිත්‍ර තරගයේ ජයග්‍රාහකයන් 1997 අප්‍රේල් මස පළමු වන දින තෝරන ලදී. ප්‍රධාන තේමා 05 ක් යටතේ ප්‍රථමයෙන් තෝරාගනු ලබන පෝස්ටර් චිත්‍ර 05 සඳහා එක් පෝස්ටර් චිත්‍රයකට රු:5000/= බැගින් ද, දෙවනුවට තෝරාගනු ලබන පෝස්ටර් චිත්‍ර 05 සඳහා එක් පෝස්ටර් චිත්‍රයකට රු: 3000/= බැගින් ද ත්‍යාග පිරිනමනු ලබන අතර, තුන්වනුව තෝරාගනු ලබන පෝස්ටර් චිත්‍ර 05 සඳහා කුසලතා සහතික ද පිරිනමනු ලැබේ.

ජයග්‍රාහක නාම ලේඛනය පහත දැක්වේ

01. තේමාව : මුලින් ම එන්නේ පොත් කියවන්නේ
- ප්‍රථම ස්ථානය : කේ.ඩී.නිරෝෂා පුෂ්පාංජලී සිරිවර්ධන කැ/බාලිකා මහා විද්‍යාලය-කැගල්ල
- දෙවන ස්ථානය : මේනු අනුරාධා කෙබ්බෑකඩුව යහපත් එඩේරාගේ කන්‍යාරාමය-මහනුවර
- තුන්වන ස්ථානය : ශෙහාන් ස්වර්ණ කාණ්‍යප රණතුංග හෝ/හෝමාගම මහා විද්‍යාලය අතුරුගිරිය පාර, හෝමාගම
02. තේමාව : ඉහළ නගින්නේ ඉහළින් ඉන්නේ, ඉහළ රැඳෙන්නේ පොත් කියවන්නේ
- ප්‍රථම ස්ථානය : වයි.එච්.සඳුමාලි රාධා වික්‍රමසිංහ කැ/බාලිකා මහා විද්‍යාලය-කැගල්ල
- දෙවන ස්ථානය : පසන් නිලකවර්ධන මාර/රෝහණ මහා විද්‍යාලය-මාතර
- තුන්වන ස්ථානය : එස්.ඩී.සෝමසුන්දර කැගල්ල බාලිකා ම.විද්‍යාලය-කැගල්ල
03. තේමාව : නොමැත අන් සතුටක් පොතක් කියවා ලද සතුට සේ
- ප්‍රථම ස්ථානය : ලක්සදුන් ශ්‍රීමති හෙට්ටිආරච්චි මහ/සීතාදේවී බාලිකා මහා විද්‍යාලය-මහනුවර
- දෙවන ස්ථානය : ෆාතිමා රිසලා ෆර්ඩ් ර/අල්-අක්ෂා මුස්ලිම් මහා විද්‍යාලය-අවිස්සාවේල්ල
- තුන්වන ස්ථානය : ඩී.ප්‍රියංගනී එපිට්ටත්ත කැ/මාව/මයුරපාද මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය-මාවනැල්ල

04. තේමාව : පොත් මගේ නෙත් වගේ
- ප්‍රථම ස්ථානය : පසන් නිලකවර්ධන මාර/රෝහණ මහා විද්‍යාලය-මාතර
- දෙවන ස්ථානය : ඒ.ඩී.බුද්ධික ප්‍රියශාන්ත ර/මාදම්පේ විජය මහා විද්‍යාලය-මාදම්පේ-අටකලමපන්න
- තුන්වන ස්ථානය : කුමුදු ගුණකාන්ත මුණසිංහ බ/උඩවෙල ම.ම.විද්‍යාලය-බදුල්ල

05. තේමාව : පොතක් නැති නිවසක් නොවේමැයි සොදුරු නිවසක්
- ප්‍රථම ස්ථානය : ලොකු කලුගේ තනුජා දර්ශනී කො/ද අනුලා විද්‍යාලය-තුරුතොට
- දෙවන ස්ථානය : බී.එල්.මල්ලිකා ආරච්චි කැ/මාව/මයුරපාද මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය
- තුන්වන ස්ථානය : ජයමිණි දුරේෂා පනාවැන්න ක/ඉංගිරිය ගාමිණී මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය-ඉංගිරිය

ජාතික පුස්තකාල දේශන

1997 අප්‍රේල්-ජූනි කාලය තුළ ජාතික පුස්තකාල දේශන මාලාව යටතේ පවත්වා ඇති දේශන මාතෘකා පහත සඳහන්ව ඇත.

- ආර්යවංශ රණවීර මහතා : ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික ක්ෂේත්‍රය සඳහා යෝජිත නව සංවිධාන ව්‍යුහය
- සරත් විජේසූරිය මහතා : සාහිත්‍ය කලාවේ ප්‍රගමනය උදෙසා ජනමාධ්‍ය සතු වගකීම
- හර්බට් විමලරත්න මහතා : කාර්ය සාධන සඵලතාව තුළින් ඵලදායීතාව

පොත් ආධාර සැපයීමේ ව්‍යාපෘතිය

අප්‍රේල්, මැයි හා ජූනි මාස තුළ දී දිවයිනේ දුෂ්කර ප්‍රදේශයන්හි පාසල්, පිරිවෙන්, මහජන, රාජ්‍ය ආයතන, සුබ සාධක සංගම, දහම් පාසැල් හා වෙනත් සංවිධාන ආශ්‍රිත පුස්තකාල 186ක් වෙත රු. 843, 045.50ක් වටිනා පොත් ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය විසින් පරිත්‍යාග කරන ලදී.

පොත් ප්‍රදර්ශන

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය මෙහෙයවමින් පහත සඳහන් දිනයන්හි පොත් ප්‍රදර්ශන පැවැත්විණි.

முதலாவது இடம் - கே.ஐ. நிரோஜா புஷ்பாஞ்சலி சிறிவர்த்தன, கே/பெண்கள் மகா வித்தியாலயம், கேகாலை.

இரண்டாவது இடம் - மேனு அனுராதா கொப்பேகடுவ நல்வாயன் கன்னியாஸ்திரிகர் மடம், கண்டி.

மூன்றாவது இடம் - சேஹன் ஸ்வான் காசிப்பரணதுங்க, ஹோ/ஹோமாகம மகா வித்தியாலயம், அத்துருகிரிய, ஹோமாகம.

02. தலைப்பு முன்னுக்கு நிற்பவர்கள் மேலேறிச் செல்வார், நூல் வாசிப்பவர்களே மேலே தரித்து நிற்பார்

முதலாவது இடம் - வை.எச். சந்தமாலி ராதா விக்ரமசிங்ஹ, கே/பெண்கள் மகா வித்தியாலயம், கேகாலை.

இரண்டாவது இடம் - பயன் திலகவர்த்தன, மாத் / ரோஹன மகா வித்தியாலயம், மாத்தறை.

மூன்றாவது இடம் - எஸ்.ஐ. சோமசுந்தர, கே/ பெண்கள் மகா வித்தியாலயம், கேகாலை.

03. தலைப்பு நூல் வாசிப்பதால் ஏற்படும் ஆனந்தமே திகட்டாத ஆனந்தமாகும்

முதலாவது இடம் - லக்ஷ்மீ சிறீமணீ ஹெட்டியாராச்சி, கண்/ சீதாதேவி, பெண்கள் மகாவித்தியாலயம், கண்டி.

இரண்டாவது இடம் - பாத்திமா நிஸ்லா பரீட் இ/ அல்- அக்ஸா முஸ்லிம் மகாவித்தியாலயம், அவிஸ்லாவலை.

மூன்றாவது இடம் - ஐ. பிரியாங்கனீ எவிட்டவத்த, கே / மாவ மயூரபாத மத்திய மகாவித்தியாலயம், மாவனல்ல.

04. தலைப்பு நூல்கள் எனது கண்கள் போன்றன

முதலாவது இடம் - பயன் திலகவர்த்தன, மாத் / ரோஹன மகா வித்தியாலயம், மாத்தறை.

இரண்டாவது இடம் - ஏ.ஐ. புத்திக்க பிரியசாந்த, இ / மாதம்பே விஜய மகா வித்தியாலயம், மாதம்பே, அட்டகலம்பன்ன.

மூன்றாவது இடம் - குமுதுகயாகந்த முணசிங்ஹ, பது/உடவெல மத்திய மகா வித்தியாலயம், பதுளை.

05. தலைப்பு நூலில்லாத வீட்டிக் அழகு பாழ்

முதலாவது இடம் - லொக்கு களுகே தனுஜா தர்ஷினி, கொ/த அனுலா வித்தியாலயம், நுகேகொட.

இரண்டாவது இடம் - பீ.எல். மல்லிகா ஆராய்ச்சி, கே / மாவ மயூரபாத மத்திய மகாவித்தியாலயம், மாவனல்ல.

மூன்றாவது இடம் - ஜயமினி துரேஷா, பனாவன்ன, களு/ இங்கிரிய காமினி மத்திய மகா வித்தியாலயம், இங்கிரிய.

தேசிய நூலகப் பேருரை

1997 ஏப்பரல் - யூன் மாத காலப்பகுதியில் தேசிய நூலகப் பேருரைத் தொடரின் கீழ் நடத்தப்பட்ட பேருரைகளின் தலைப்புக்கள் கீழே தரப்பட்டுள்ளன.

திரு. ஆரியவன்ச ரணவீர - "இலங்கையில் கலாசாரத் துணை தொடர்பாக திட்டமிடப்பட்டுள்ள புதிய ஒழுங்குகமைப்புத் திட்டம்.

திரு. சரத் விஜேகுரிய - இலக்கியத்துறையின் அபிவிருத்தியை உத்தேசித்து தொடர்பு சாதனங்களின் பொறுப்பு

திரு. ஹர்பட் விமலரத்தன - நன்கு கடமையாற்றுவதன் மூலம் நல்ல பலாபலனைப் பெறுதல்.

நூல் உதவி வழங்கும் சேயர் திட்டம்

ஏப்ரல், மே மற்றும் யூன் மாதங்களில் நாட்டின் கஷ்டப் பிரதேசங்களில் உள்ள 186 பாடசாலை, பிரிவேனா, பொது, அரசு நிறுவன, நலன் பேணற்சங், தஹம் பாடசாலை மற்றும், பிற அமைப்புக்களின் நூலகங்களுக்கு ரூ. 8,430,45,50 பெறுமதியான நூல்கள் இலங்கைத் தேசிய நூலக சேவைகள் சபையினால் அன்பளிப்புச் செய்யப்பட்டன.

நூற் கண்காட்சிகள்

இலங்கைத் தேசிய நூலக சேவைகள் சபையின் முயற்சியினால் கீழ்க் காட்டப்பட்டுள்ள விதத்தில் நூற் கண்காட்சிகள் நடத்தப்பட்டன.

- 97.03.31 - 97.04.04 - காலி சங்கமித்தர வித்தியாலயம்
 97.04.23 - 97.04.25 - இலங்கைத் தேசிய நூலகம்
 97.05.08 - ஹாப்பொல மத்திய மகாவித்தியாலயம்
 97.06.23 - 97.06.26 - கண்டி தர்மராஜ வித்தியாலயம்

பயிற்சிப் பாடநெறிகள்

இலங்கைத் தேசிய நூலக சேவைகள் சபையின் முயற்சியினால் பாடசாலை நூலகங்களைப் பயிற்றுவிக்கும் பாடநெறியொன்று அம்மாரை மாவட்ட மகாவலி 'சீ' பிரிவிலும், கண்டி மாவட்ட பாடசாலை நூலகங்களைப் பயிற்றுவிக்கும் பாடநெறி 1997 யூன் மாதம் 27-29 ஆம் திகதிகளிலும் நடத்தப்பட்டது.

விசேட செயற்திட்டங்கள்

இலங்கைத் தேசிய நூலக சேவைகள் சபையினால் இலங்கையில் உள்ள பல்கலைக்கழகங்களின் மாணவர்களின் நூலகப் பாவனையும், வாசிப்புப் பழக்கத்தையும் ஊக்குவிக்கு முகமாக வாசகர் கல்வி ஆராய்ச்சி செயற்திட்டம் ஒன்று ஆரம்பிக்கப்பட்டது. இதன் பொருட்டு சமர்ப்பிக்கப்படும் ஒரு ஆராய்ச்சிக்கு ரூ. 1,00,000/= வை உதவித் தொகையாக வழங்குவதற்கு தீர்மானிக்கப்பட்டுள்ளது. இதன் பொருட்டு ரஜரட்ட பல்கலைக்கழகம், சிறீ ஜயவர்த தனபுர பல்கலைக்கழகம், திறந்த பல்கலைக்கழகம், களனிப் பல்கலைக்கழகம், மற்றும் சப்பிரகமுவ பல்கலைக்கழகம் என்பன வீடியோ நாடாக்கள், கைநூல்கள், வெளியீடுகள் மற்றும் செயல்முறைப் பயிற்சிப் பாடநெறிகள் போன்றவற்றை உபயோகித்து சம்பந்தப்பட்ட ஆராய்ச்சியை நடத்துவதற்கு முன் வந்துள்ளன.

உள்ளூராட்சி நிறுவனங்களிற்கான விசேட செயற்திட்டம்

1997 மே 19 ஆம் திகதி தொடக்கம் ஓகஸ்ட் 8 ஆம் திகதி வரை இலங்கைத் தேசிய நூலக சேவைகள் சபையிலிருந்து கொள்வனவு செய்யப்பட்ட நூல்களின் பொருட்டு 20% கழிவு வழங்கப்பட்டது. மேலும் இச் செயற்திட்டமானது கடன் அடிப்படையில் செயற்பட்ட துடன், கொள்வனவு செய்யப்பட்ட ரூ.5,000/=

பெறுமதியான ஒவ்வொரு நூற் தொகுதியின் பொருட்டும் ரூ. 1000/= பெறுமதியான நூற் தொகுதியொன்று அன்பளிப்புச் செய்யப்பட்டது.

* இதனால் மே, யூன் மாதங்களில் நூல் விற்பனையில் கிடைத்த வருமானம் ரூ. 456,183,22 ஆகும்.

நூலகங்களுக்கு மரத் தளபாடங்கள் வழங்குதல்

29 பாடசாலை நூலகங்கள், 09 பொது நூலகங்கள், 09 பிரிவேணா நூலகங்கள் மற்றும் 03 பிற நூலகங்களிற்கு இலங்கைத் தேசிய நூலக சேவைகள் சபையினால் மரத் தளபாடங்கள் அன்பளிப்புச் செய்யப்பட்டன.

சேவையிலிருந்து ஓய்வு பெறுதல்

சிறீ ஜயவர்த்தனபுர பல்கலைக்கழகத்தின் முன்னை நாள் உபவேந்தரும், அப் பல்கலைக் கழக நூலகத்தின் நூலகருமாகிய தொர்க்கும்புர 1997 மே மாதம் 05 ஆம் திகதி சேவையிலிருந்து ஓய்வு பெற்றார்.

கணனி மயப்படுத்தப்பட்ட ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட பட்டியல்

நாட்டிலுள்ள முக்கிய நூலகங்கள், மற்றும் 23 ஆராய்ச்சி மற்றும் விசேட நூலகங்களின் பங்களிப்புடன் இலங்கைத் தேசிய நூலக சேவைகள் சபையினால் கணனிமயப்படுத்தப்பட்ட ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட பட்டியல் தொகுப்பு வேலை ஆரம்பிக்கப்பட்டுள்ளது. அட்டைப் பட்டியலாக நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டு வந்த ஒருங்கிணைந்த பட்டியரல 1996 ஆம் ஆண்டு ஜனவரி மாதம் 1 ஆம் திகதி தொடக்கம், கணனி மயப்படுத்தும் வேலை ஆரம்பிக்கப்பட்டுள்ளது. இதன் பொருட்டு அங்கத்துவ நூலகங்களிலிருந்து கணனி மயப்படுத்தப்பட்ட தட்டுக்களில் காலாண்டுக்கொரு முறை தகவல்கள் பெறப்படுவதுடன், அவற்றில் ஆங்கில மொழியி லான நூல்கள் மட்டுமே பட்டியலில் சேர்த்துக் கொள்ளப்படுகின்றது. 1997 யூன் மாத இறுதியில் 29171 நூல்களின் விபரங்கள் பதிவு செய்யப்பட்டிருந்தன. தகவல்களை சேர்க்கும் போது ஆசிரியர், நூலின் தலைப்பு உட்பட ஏனைய நூற்பட்டியலாக தகவல்கள் சேர்த்துக் கொள்ளப்பட்டுள்ளதுடன், அந் நூல்கள் உள்ள நூலகங்களின் விபரமும், குறிப்பிடப்பட்டுள்ள தினால், வாசகர்களுக்கு இலகுவாக தகவல்களை பெற்றுக் கொள்வதற்கு ஒருங்கிணைந்த நூற் பட்டியல் வழங்குகின்றது.

National Poster Art Competition

The prize winners of the National poster art competition conducted by the Sri Lanka National Library Services Board during 1996, were selected on 1st April, 1997. The posters were based on 05 themes. The first five posters were offered cash prizes at the rate of Rs. 5000/- for each poster. The next five posters chosen were offered cash prizes at the rate of Rs. 3000/- per poster. The next five posters were awarded certificates of competency. List of prize winners is as follows:-

01. THEME : මුලින් ම එන්නේ පොත් කියවන්නේ

- 1st K.D. Nirosha Pushpanjali Siriwardane
Ke/ Balika Maha Vidyalaya, Kegalle
- 2nd Munu Anuradha Kobbekaduwa
Good shepherd convent.
Kandy.
- 3rd Sehan Swarna Kasyapa Ranatunga
Ho/ Homagama Maha Vidyalaya,
Athurugiriya Road, Homagama.

**02. THEME : ඉහළ නගින්නේ ඉහළින්
ඉන්නේ, ඉහළ රැඳෙන්නේ පොත්
කියවන්නේ**

- 1st Y.H. Sandamalee Radha
Wickramasinghe
Ke/ Balika Maha Vidyalaya
Kegalle.
- 2nd Pasan Tilakawardana
Mara/ Rohana Maha Vidyalaya
Matara.
- 3rd S.D. Somasundara
Ke/ Kegalle Balika Maha Vidyalaya
Kegalle.

**03. THEME : නොමැත අන් සතුටක් පොතක්
කියවා ලද සතුට සේ**

- 1st Laksandun Srimathi Hettiarachchi
Seethadevi Balika Maha Vidyalaya,
Kandy.
- 2nd Fathima Rislā Fareed
R/A1- Aksha Muslim Maha
Vidyalaya, Avissawella.
- 3rd D. Priyandaneē Epitawatta
Ke/ Mawa/ Mayurapada Madya
Maha Vidyalaya, Mawanella.

- 04. THEME : පොත් මගේ නෙත් වගේ
 - 1st Pasan Tilakawardane
Mara/ Rohana Maha Vidyalaya
Matara.
 - 2nd A.D. Buddhika Priyasantha
R/Madampe Wijaya Maha
Vidyalaya, Madampe.
Atakalampanna.
 - 3rd Kumudu Gayakantha Moonasinghe
B/ Udawala Madaya Maha
Vidyalaya, Badulla.

**05. THEME : පොතක් නැති නිවසක්
නොවේමැයි සොදුරු නිවසක්**

- 1st Loku Kaluge Thanuja Dharsani
Co/ D Anula Maha Vidyalaya,
Nugegoda.
- 2nd. B.L. Mallika Arachchi
Ke/ Mawa/ Mayurapada Maha
Vidyalaya Mawanella.
- 3rd. Jayamini Dureshe Panawenna
K/ Ingiriya Gamini Maha
Vidyalaya, Ingiriya.

National library lectures

During April - June, 1997, under the National Library Lectures Programme, the lectures conducted are given bellow:-

- Mr. Ariyawansa Ranaweera - ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික
ක්ෂේත්‍රය සඳහා යෝජිත
නව සංවිධාන ව්‍යුහය
- Mr. Sarath Wijesuriya - සාහිත්‍ය කලාවේ
ප්‍රගමනය උදෙසා
ජනමාධ්‍ය සතු වගකීම
- Mr. Herbert Wimalaratne - කාර්ය සාධන සම්ප්‍රදාය
තුලින් ඵලදායීතාව

Project for The Supply of Books

The Sri Lanka National Library Services Board gifted books valued at Rs. 8, 43045.50 to 186 libraries in remote areas during April, to June 1997.

Book Exhibitions

The Sri Lanka National Library Services Board, organized Book Exhibitions as indicated below :

Period	Place
1997.03.31- 1997.04.04	- Sangamittha Vidyalaya, Galle
1997. 04. 23-25	- National Library of Sri Lanka
1997. 05. 08	- Urapola Madya Maha Vidyalaya
1997. 06. 23- 26	- Dharmaraja College, Kandy

Training Programmes

The Sri Lanka National Library Services Board conducted the following training programmes for the benefit of Librarians of the School Libraries :-

1997.05.29 - 31	- Mahaweli "C" area in the Ampara District
1997.06.27 - 29	- Kandy District

Special Project for Local Government Institutions

A 25% discount was given to the Libraries established in the Local Government institutions for purchase of books during the period 19. 5. 1997 - 8.8.1997 from the Sri Lanka National Library Services Board. This project functioned on a credit basis and for every parcel of books purchased costing Rs. 5000/- a gift of books valued at Rs. 1000/- was donated. Accordingly during May and June, 1997, a sum of Rs. 4, 56, 183. 22 was realised from the sale of books.

Supply of furniture and Equipment to Libraries

The Sri Lanka National Library Services Board gifted furniture and equipment to 29 School libraries, 09 Public Libraries, 09 Pirivena Libraries and 03 other libraries.

Retirement

Mr. W. B. Dorakumbura, the Librarian of the Sri Jayawardhanapura University who also functioned as its Vice Chancellor retired from service on 05th May, 1997.

පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති

18 වෙනම 3 වන කලාපය
1997 ජූලි-සැප්තැම්බර්

පුස්තකාලයේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා කාර්ය මණ්ඩල සහභාගීත්වය ලබා ගැනීම
ජනර්ජ. ගරුසිංහආරච්චිගේ

ආර්ථික සමාජ සේවක සංවිධානයේ සාමාජිකයන්ගේ සහභාගීත්වය

ද.පා.වි. අමරසිංහ

Cataloguing of new information media

Daisy Seneviratne

ලෝකයේ මතකය සුරැකීම

සු.පී. අලහකෝන්

NATIONAL LIBRARY OF SRI LANKA

Services:

Reference, Document Delivery, Inter Library Lending Bibliographical, Union Catalogue, Rererrel, Reprographic etc. Institutional membership facilities are available.

Collections:

Reference Materials - Encyclopedias, Dictionaries, Year Books, Maps and a collection of Rare books

Newspaper Collection (from 1976) - Sinhala, Tamil, English and International Newspapers

Periodicals

National International News Magazines

Science and Technology Collection

Library Science Collection

UNESCO Collection

Collection of Ola Leaves

A large collection of books on Economics, Political Science, Social Science, Religion, Linguistics, Geography, History, Art, Music, Sports etc.

(CD-ROM) facilities for 'Science Citation Index' Library & Information Science Abstracts (LISA PLUS) "HORTCD" and Current Contents on Diskette

*The Readers Services Division of the National Library is open from
Tuesday to Saturday from 9.00 a.m. to 5.00 p.m.*

For further details, Please contact:

Head
Reader Services Division
National Library of Sri Lanka
14, Independence Avenue
Colombo 07

Tele : 685199, 698847

Fax : 685201

ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාලවල මෘදුකාංග භාවිතය

එන්.යූ. යාපා

ප්‍රධාන පුස්තකාලයාධිපති
අන්තර් ජාතික වාරි කළමනාකාරිත්ව ආයතනය

ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල විසින් තාක්ෂණික හා කළමනාකරණ කාර්යයන් සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණය යොදා ගැනීම ආරම්භ කොට දැන් වසර 14 ක පමණ කාලයක් ගත වී තිබේ. මේ කාලය තුළ පුස්තකාල ස්වයංකරණය සඳහා පරිගණක මෘදුකාංග ව්‍යවහාර කර ඇති අන්දම විමසා බැලීම සුදුසුය. ගත වූ දශක එකහමාරක පමණ කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල, ස්වයංකරණය සම්බන්ධයෙන් මෘදුකාංග ව්‍යවහාර කිරීමේ දී ලබා ඇති අත්දැකීම්, මුහුණ පෑ ගැටලු, ලැබූ ජයග්‍රහණ හා ප්‍රගතියේ පිය සටහන් සමාලෝචනය කිරීම මෙම ලිපියේ අරමුණ වේ. තොරතුරු තාක්ෂණය මගින් මිනිසුන්ගේ සමාජයීය, ආර්ථික හා සංස්කෘතික වර්ධනය වී පවතින මේ අවධියේ දී පරිගණකයේ වහලොකු නොව ස්වාමියෙකු බවට පත්වීම ඉතා වැදගත් වේ. විසිඑක්වන සියවස එලිපත්තේ සිටින අප කුහන තොරතුරු තාක්ෂණය, පුස්තකාලවල කාර්යක්ෂමතාව හා එලදායීතාව වර්ධනය කිරීම සඳහා ව්‍යවහාර කළ යුතුවේ. ඒ සඳහා ශක්තියක් විස්වාසයක් අප සතුව තිබිය යුතුය.

ප්‍රථම පුස්තකාල පරිගණකය

1983 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකා ස්වාභාවික සම්පත්, බලශක්ති හා විද්‍යා අධිකාරිය (නරේසා ආයතනය NARESA) විසින් ඒ යටතේ පිහිටවනු ලැබූ ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා හා තාක්ෂණ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ කටයුතු සඳහා පරිගණකයක් ලබා ගැනීම මෙරට පුස්තකාල ඉතිහාසයේ

ඓතිහාසික සිද්ධියක් ලෙස සැලකිය හැක. මෙම සිද්ධිය වැදගත් වනුයේ එය ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාලයක පිහිටවනු ලැබූ ප්‍රථම පරිගණකය වීම පමණක් නොව පරිගණකය අත්කර ගැනීම පිළිබඳව එළඹුණු කළමනාකරණ තීරණවලට පසුබිම් වූ ආකල්ප එමගින් විදහා දක්වන බැවිනි. පරිගණකයක් මිලට ගැනීම සඳහා නරේසා ආයතනයට වසර දෙකක පමණ කාලයක් කරුණු හැදෑරීමට සිදුවිණි. මෙම කළමනාකරණ තීරණයට හවුල් වූ ඇතැම් ජ්‍යෙෂ්ඨ පුස්තකාලයාධිපතින් පවා පුස්තකාලය සඳහා පරිගණකයක් මිල දී ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පසුපුරුදු දෙහිඩියාවෙන්, එක් පරිගණක විද්‍යාඥයෙකුගේ අදහස වූයේ පුස්තකාලයට පරිගණකයක් ලබා ගැනීම මුදල් අපතේ යැවීමක් බවයි. පුස්තකාල සඳහා පරිගණක භාවිත කිරීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ කළමනාකරුවන් උදාසීන බවක් දැක්වුවත්, එකල බටහිර රටවල පුස්තකාල සිසුයෙන් ස්වයංකරණය කරා එළඹෙමින් පැවතිනි. ඊට වසර 14 කට පසු අද පවා පුස්තකාල පරිගණකගත කිරීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ඇතැම් ආයතනවල පවතින්නේ උදාසීන ආකල්පයකි. නරේසා ආයතනය පරිගණකයක් මිලට ගැනීමේ දී එමගින් රටේ පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයට ඇති කළ හැකි යහපත් බලපෑම් ගැන දැඩි අවධානයක් යොමු කරන ලදී. මෙය හුදෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල ස්වයංකරණයේ ආරම්භය පමණක් නොව ඒ හේතුවෙන් නවත් පුස්තකාල ගණනාවක් පරිගණක භාවිතය කෙරෙහි නැඹුරුවිය හැකි බව වටහාගෙන තිබිණි. පුස්තකාල ස්වයංකරණයට බල පෑ ප්‍රථම සාධකය වූයේ මෘදුකාංග

සම්පාදනයයි. 1980 දශකයේ දී පුස්තකාල සඳහා භාවිත කළ හැකි පොදු මෘදුකාංග තිබුණේ කිහිපයක් පමණයි. ඒවා ද නිර්මාණය වී තිබුණේ මහා පරිගණක පද්ධති සඳහාය. ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටකට පුස්තකාලවල භාවිතය සඳහා මහා පරිගණක මිලට ගැනීම වියදම් අධික කාර්යයක් වූ බැවින් පොදු මෘදුකාංගයක් ලබා ගැනීමේ දුෂ්කරතාව ස්වයංකරණයට එරෙහි ව පැවති ප්‍රබල බාධකයක් වීණි. මෙය ශ්‍රී ලංකාව පමණක් නොව සංවර්ධනය වන රටවල් සැමකට ම මුහුණදීමට සිදු වූ තත්ත්වයයි. බටහිර ජර්මනියේ ඩෝබ්ස්/ලිබ්ස්, බ්‍රිතාන්‍යයේ ලිබ්බිස්, බෙල්ජියම් නිව්වේට්, නෙදර්ලන්තයේ පිකා යුනෙස්කෝව සම්පාදනය කළ අයිසීස් (ISIS) වැනි පද්ධති මහා පරිගණක සඳහා පමණක් යොදා ගත හැකි ඒවා විය. කැනඩාවේ ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන පර්යේෂණ ආයතනය නොමිලේ බෙදා දුන් මිනිසිස් (MINISIS) මෘදුකාංගය භාවිත කළ හැකි වූයේ විශේෂ පරිගණක වර්ගයකට පමණක් බැවින් එවැනි පරිගණක වෙළඳපොලෙන් ලබා ගත නොහැකි වූ ශ්‍රී ලංකාව වැනි සංවර්ධනය වන රටවලට ඉන් ප්‍රයෝජනයක් ගත නොහැකි වීණි.

ප්‍රථම පුස්තකාල මෘදුකාංගය

මේ අනුව 1983 වර්ෂයේ දී ලබා ගත් පරිගණකය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නරේසා ආයතනයට මෘදුකාංග සම්පාදනය කිරීමට සිදුවිණි. මේ සඳහා පරිගණක පද්ධති විශ්ලේෂණය හා පරිගණක භාෂාව පිළිබඳ දැනුමක් හා පළපුරුද්දක් අවශ්‍ය වීණි. පරිගණකය

මිලට ගැනීම පිළිබඳව මනාපයක් නොදැක්වූ කළමනාකරුවෝ මේ තත්ත්වය දුටුවේ තමන්ගේ මනස තහවුරු කිරීමක් ලෙසිනි. එසේ වුව ද මාස තුනක පමණ කාලයක් ඇතුළත ප්‍රථම පරිගණක පද්ධතිය සඳහා අවශ්‍ය සියලුම මෘදුකාංග සම්පාදනය කිරීමට නරේසා ආයතනයට හැකිවීම ජයග්‍රහණයක් ලෙස හැඳින්විය හැක.

එවකට ජනප්‍රිය ව තිබුණ බේසික් පරිගණක භාෂාව ආශ්‍රයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල සඳහා විද්‍යා හා තාක්ෂණික ග්‍රන්ථ පිළිබඳ ඒකාබද්ධ සුවිසක් සම්පාදනය කිරීමට නරේසා ආයතනයට හැකිවිණි. යුනිකාස්ට් (UNICAST) නම් වූ මෙම පරිගණක පද්ධතිය, ශ්‍රී ලංකාවේ බිහි වූ ප්‍රථම පුස්තකාල පරිගණක පද්ධතිය ලෙස හැඳින්විය හැක. ඒකාබද්ධ සුවිස මේ සඳහා තෝරා ගැනීමට පෙළඹුනේ එමගින් පරිගණක කාර්යයන් සඳහා අතිකුත් පුස්තකාල ද හවුල් කර ගැනීමට අවස්ථාවක් සැලසුණු බැවිනි. යුනිකාස්ට් ව්‍යාපෘතියට හවුල්වීම මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාලයාධිපතින්, පරිගණකකරණය පිළිබඳව සුභවාදී ව සිතන්නට පෙළඹුණු බව පැහැදිලිය. 1983 ජනවාරි මාසයේ දී යුනිකාස්ට් ව්‍යාපෘතිය හා පරිගණකයෙන් මතු විය හැකි ගැටලු පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමට පුස්තකාලයාධිපතින්ගේ සමුළු ක් පවත්වන ලදී. යුනිකාස්ට් ව්‍යාපෘතිය අදියර තුනකින් ක්‍රියාත්මක වන බව මෙහි දී ප්‍රකාශ වීණි. පළමු අදියරේ දී පුස්තකාල කාඩ් මගින් සපයනු ලබන සුවි සංලේඛ නරේසා ආයතනයේ දී පරිගණකවලට ආදානය කිරීමෙන් ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය කිරීමත්, දෙවැනි අදියරේ දී කාඩ් වෙනුවට ඩිස්කට් මගින් තොරතුරු සැපයීමත් සැලසුම් කොට තිබිණි. මේ සඳහා ව්‍යාපෘතියට සහභාගි වන පුස්තකාලවල පොදු මෘදුකාංගයක් භාවිත කොට සුවි සම්පාදනය කිරීම අවශ්‍ය වන බව පෙන්වා දෙන ලදී. තෙවැනි අදියර වූයේ පරිගණක ජාලයට සම්බන්ධ වූ පුස්තකාල සෘජුව නරේසා ආයතනය වෙත තොරතුරු සැපයීමයි. මෙම සමුළුවට සහභාගි වූ ජ්‍යෙෂ්ඨ

පුස්තකාලයාධිපතිවරයෙකු කීවේ මෙය කිසිදිනක සැබෑවිය නොහැකි සිහිනයක් බවයි. යුනිකාස්ට් ව්‍යාපෘතිය වෙනුවට දැන් ජාතික පුස්තකාලයේ යුනිකැට් (UNICAT) ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. එහි දැන් ක්‍රියාත්මක කරනුයේ යුනිකාස්ට් ව්‍යාපෘතියේ දෙවෙනි අදියරයි. නුදුරු අනාගතයේ දී ජාතික පුස්තකාලය තෙවැනි අදියරයට පිවිසෙනු නිසැකය.

සීඩ්එස්-අයිසීස් මෘදුකාංගය

1983-87 වකවානුව තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාලවල ස්වයංකරණය පිළිබඳව සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ඇති වූ බවක් නොපෙනේ. එම වසර 4 තුළ පුස්තකාල 40 ක් පමණක් පරිගණක භාවිතය ආරම්භ කොට තිබිණි. පරිගණකවල මිල අධිකවීම, පුහුණුව ලැබූ පුස්තකාල සේවකයන් නොමැති වීම, නඩත්තුව පිළිබඳ ගැටළු ඇතිවීම ආදී කරුණු මෙම ක්ෂේත්‍රයේ සිදු වූ මන්දගාමීභාවයට හේතු සාධක වීණි. 1987-90 කාලය තුළ මේ තත්ත්වය අනපේක්ෂිත ලෙස වෙනස්විණි. මෙයට මූලික වූ කරුණු දෙකකි. එකක් සුක්ෂම පරිගණක සුලභවීමයි. රුපියල් ලක්ෂ දෙකක් වැනි මුදලකට සුක්ෂම පරිගණකයක් මිලයට ගත හැකිවීම, පරිගණකය තමන් වෙත ළඟා කරගත හැකි උපකරණයන් ලෙස පුස්තකාලයාධිපතින් සිතීමට හේතුවිණි. විදේශ ආධාර ලබන පුස්තකාල හා තොරතුරු ව්‍යාපෘති මගින් පුස්තකාල කිහිපයකට පරිගණක අත් කර ගැනීමේ භාග්‍ය එළඹුනි. දෙවැනි සාධකය වශයෙන් සැලකිය හැක්කේ යුනෙස්කෝව මගින් සුක්ෂම පරිගණක සඳහා භාවිත කළ හැකි සීඩ්එස්/අයිසීස් (CDS/SIS) නැමැති මෘදුකාංගය සම්පාදනය කිරීමයි. මහා පරිගණක සඳහා නිර්මාණය කර තිබුණු මෙම මෘදුකාංගය සංවර්ධනය වන රටවල බලවත් ඉල්ලීම අනුව සුක්ෂම පරිගණකවල භාවිත කළ හැකි ආකාරයට සංස්කරණය කරන ලදී. මෙහිදී වඩාත් අවධාරණය කළ යුතු වන්නේ අයිසීස් මෘදුකාංග බෙදා හැරීම,

පුහුණු කිරීම හා උපදෙස් සැපයීම යන කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් නරේසා ආයතනය දක්වන ලද උනන්දුවයි. යුනෙස්කෝව විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ අයිසීස් මෘදුකාංගය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන ජාතික නියෝජිත ආයතනය වශයෙන් නරේසා ආයතනය නම් කරනු ලැබීය. නරේසා ආයතනය තනිවම ද වෙනත් ආයතන සමඟ හවුල්ව ද අයිසීස් මෘදුකාංගය සම්බන්ධයෙන් පුහුණු වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. අයිසීස් සඳහා අනපේක්ෂිත ඉල්ලුමක් ගලා ආ නිසා යුනෙස්කෝව 1989 දී අයිසීස් මෘදුකාංගයේ දෙවෙනි සංස්කරණය ද 1992 දී තුන්වන සංස්කරණය ද නිකුත් කරන ලදී. යුනෙස්කෝව මගින් පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයට කරන ලද විශිෂ්ඨතම උපකාරය පුස්තකාල ස්වයංකරණය සඳහා භාවිත කළ හැකි අයිසීස් මෘදුකාංගය නිර්මාණය කිරීම බව පොදුවේ පිළිගත් කරුණකි. (දැනට ලෝකයේ හැට දහසකට අධික පුස්තකාල සංඛ්‍යාවක් මෙම මෘදුකාංග භාවිත කරන අතර ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල 40 ක් පමණ ඒ අතර වේ.) අයිසීස් නිර්මාණය කළ යුනෙස්කෝව, එය භාවිත කිරීමට අවශ්‍ය පුහුණු කිරීම් උපදෙස් සැපයීම හා ලේඛන සම්පාදනය සම්බන්ධයෙන් වැඩි අවධානයක් යොමු නොකිරීම බලවත් අඩුපාඩුවකි. වෙනත් මෘදුකාංග සම්බන්ධයෙන් ලිපිලේඛන දහස් ගණන් සම්පාදනය වන අවධියක අයිසීස් සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් සපයන ග්‍රන්ථ ඇත්තේ අල්පයකි. මෙය අයිසීස් කෙරෙහි පුස්තකාලයාධිපතින් අඩු තක්සේරුවක් ඇති කර ගැනීමට හේතු වූ ප්‍රධාන කරුණයි. මේ අපහසුවෙන් පුස්තකාලයාධිපතින් මුදවා ගැනීමේ අරමුණ ඇතිව නරේසා ආයතනය අයිසීස් පිළිබඳ සරල අත්පොතක් සම්පාදනය කරන ලදී. ඊට අතිරේකව පුස්තකාලවලට භාවිත කළ හැකි අයිසීස්, පූර්ණ නිර්මිත පද්ධතියක් නිර්මාණය කරන ලදී. පූර්ණ නිර්මිත පද්ධතියේ වාසිය වන්නේ පුස්තකාලයාධිපතිවරයෙකුට පද්ධති විශ්ලේෂණයේ නොයෙදී වහාම

තමන්ගේ සුවිස ගොඩ නගා ගැනීමට හැකි මෘදුකාංගයකි. 1994 දී කෘෂිකාර්මික පුස්තකාල ජාලය (AGRINET) විසින් පොදුවේ භාවිත කළ හැකි, අයිසීස්, පාදක කරගත්, ඒඅයිඑස් (AIS) නමින් පුර්ණ නිර්මිත පද්ධතියක් නිර්මාණය කරන ලදී. ඒඅයිඑස් පද්ධතියට සුවිකරණය, අනුක්‍රමණිකාකරණය ආදී කාර්යයන් ඇතුළත් වේ. කෘෂිකාර්මික පුස්තකාල ජාලය තමන්ගේ පොදු ව්‍යාපෘති සඳහා භාවිත කරනු ලබන්නේ ඒඅයිඑස් පද්ධතියයි. 1993 දී සෞඛ්‍ය පුස්තකාල ජාලය (HELLIS) විසින් එච් අයි එස් (HIS) නමින් පොදු පුර්ණ නිර්මිත පද්ධතියක් එහි දායක පුස්තකාල අතරේ බෙදා හරින ලදී. එච් අයි එස් පද්ධතිය ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා 1993 හා 1994 වර්ෂවල සෞඛ්‍ය පුස්තකාල ජාලය විසින් වැඩිමුළු පවත්වන ලදී.

සිංහල දත්ත ආදානය

මෘදුකාංග භාවිතයේ දී පුස්තකාල මුහුණ පෑ ප්‍රධාන බාධකයන් වූයේ සිංහල දත්ත පරිගණකයට ආදානය කිරීම සඳහා පහසුකම් නොමැතිවීමයි. සිංහල වාග් පිරිසැකසුම සඳහා මෘදුකාංග ගණනාවක් තිබුණත් දත්ත පිරිසැකසීමට හැකියාව ඇති මෘදුකාංග කිසිවක් බිහි වී නැත. මේ නිසා පරිගණක පද්ධතිවලට සිංහල දත්ත ආදානය කිරීම සඳහා අක්ෂර පරිවර්තනය ක්‍රමයක් යොදා ගැනීමට සිදුවිණි. ව්‍යවහාරයේ පවතින සම්මත අක්ෂර පරිවර්තන ක්‍රමයේ ඇතැම් අක්ෂර ඉංග්‍රීසි යතුරු ලේඛනයෙන් ලබා ගත නොහැකි නිසා පරිගණක දත්ත ආදානය සඳහා විශේෂ පරිවර්තන ක්‍රමයක් නිර්මාණය කිරීමට සිදුවිණි.

1996 වර්ෂයේ දී මෙට්‍රොපොලිටන් ආයතනය මගින් සිංහල දත්ත යොදා අයිසීස් දත්ත සමුදා නිර්මාණ කිරීමට උපකාරී වන මෘදුකාංගයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. ජිස්ට් (GIST) නමින් හැඳින් වූ මෙම මෘදුකාංගය භාවිතා කිරීම සඳහා විශේෂ පුළුල්වක පරිගණකයට සම්බන්ධ කළයුතු විය. පරිගණක වර්ගය අනුව ජිස්ට් පුළුල්වේ ආකෘතිය වෙනස් වන බැවින් අවශ්‍ය විවිධ පුළුල්, ජිස්ට් තාක්ෂණය හඳුන්වා දුන් ඉන්දියානු

සමාගමෙන් ගෙන්වා ගත යුතු විණි. ජිස්ට් පුළුල් ආනයනය, බෙදාහැරීම හා නඩත්තු කිරීම සඳහා මෙට්‍රොපොලිටන් ආයතනයට විශාල ශ්‍රමයක් හා මුදලක් වැය කිරීමට සිදු වූ බැවින් එම ආයතනය ජිස්ට් ව්‍යාපෘතිය අතහැර දැමීය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වූයේ සිංහල දත්ත ආදානය කිරීම සඳහා පැවැති අවස්ථාව නැති වී යාමයි. ජාතික පුස්තකාලය හා පුරාවිද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතන පුස්තකාලය හැරුණු කළ සිංහල දත්ත ආදානය කොට සුවි නිර්මාණය කිරීමේ පහසුකම් වෙනත් පුස්තකාල කිසිවකට නැත.

සිංහල දත්ත පිරිසැකසීමේ හැකියාවක් ඇති මෘදුකාංගයක් නැතිවීම ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල ස්වයංකරණයේ දී පැන නැගී ඇති ප්‍රධාන බාධකයක් ලෙස හැඳින්විය හැක. ඉන්දියාව, තායිලන්තය වැනි රටවල් තම රටේ විවිධ අක්ෂර පරිගණකයට ආදානය කොට සැකසීම සඳහා මෘදුකාංග සම්පාදනය කර ඇත. සිංහල දත්ත සැකසීමට හැකි මෘදුකාංගයක් නිර්මාණය කිරීමට පරිගණක ක්ෂේත්‍රයේ ජය කෙහෙළි නංවන ශ්‍රී ලංකා ආයතන කිසිවක් තවමත් සමත් වී නැත.

විනයිසීස්

1990 දශකය ආරම්භයේ දී, නිර්මාණය කොට ක්‍රමයෙන් අතිශයින් ජනප්‍රිය බවට පත් වූ වින්ඩෝස් (WINDOWS) නැමති පරිගණක මෙහෙයුම් මෘදුකාංගය වර්තමානයේ පුස්තකාල තොරතුරු පද්ධති සඳහා භාවිත කරනු ලැබේ. වින්ඩෝස් පරිගණක මෙහෙයුම් මෘදුකාංගය පාඨක මිත්‍රශීලී බැවින් එය පාදක කරගත් පුස්තකාල මෘදුකාංග නිර්මාණය කිරීම පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමු වී ඇත. ඉන්මැජික් (INMAGIC) වැනි වාණිජමය පුස්තකාල මෘදුකාංග දැන් වින්ඩෝස් මෙහෙයුම් මෘදුකාංගය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන බැවින් පාඨකයන් අතර ජනප්‍රිය ව පවතී. පරිගණක පද්ධති සඳහා එම්එස්ඩොස් (MS-DOS) වෙනුවට වින්ඩෝස් මෙහෙයුම් මෘදුකාංගය භාවිත වෙමින් පවතින අවදියක, එම්එස් ඩොස් පාදක කරගත්

මෘදුකාංග ක්‍රමයෙන් ව්‍යවහාරයෙන් ඇත් වෙමින් පවතී. මේ තත්ත්වය වටහාගත් අයිසීස් මෘදුකාංගය නිර්මාණයට හවුල් වූවෝ ද, වින්ඩෝස් මෘදුකාංගය ආධාර කර ගෙන ක්‍රියාත්මක කළ හැකි පරිදි අයිසීස් මෘදුකාංගය සංස්කරණය කිරීමේ නියැලී සිටිති. වින්ඩෝස් යටතේ නිර්මාණය වූ අයිසීස් මෘදුකාංගය විනයිසීස් (WINISIS) නමින් නුදුරු අනාගතයේ දී නිකුත් කරනු ඇත. විනයිසීස් මෘදුකාංගයේ අත්හදා බැලීමේ සංස්කරණය නරේසා ආයතනය මගින් බෙදා හරිනු ලැබේ. විනයිසීස් මෘදුකාංගයේ ඇති ඇතැම් දෝෂ ඉවත් කොට නව හැකියාවක් එකතු කිරීමෙන් එය ශක්තිමත් කොට යුනෙස්කොවේ අනුමැතිය ඇතිව ඉතා ඉක්මණින් නිකුත් නොකළහොත් වසර කිහිපයක් ඇතුළත අයිසීස් මෘදුකාංගය භාවිතයෙන් ඉවත් කිරීමට සිදු වනු ඇත.

අයිසීස් ලේඛන

අයිසීස් භාවිත කිරීම සම්බන්ධයෙන් පැන නැගෙන ප්‍රධාන බාධකයක් වනුයේ ස්වයං අධ්‍යයනය සඳහා එමගින් වැඩි පහසුකමක් නොසැලසීමයි. යුනෙස්කෝ ආයතනය විසින් අයිසීස් වැඩි දියුණු කිරීම හා ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදනය සලසා නැති බැවින් අයිසීස් මෘදුකාංගය සම්බන්ධයෙන් යුනෙස්කෝවෙන් නිකුත් වී ඇත්තේ සීමිත ලේඛන සංඛ්‍යාවකි. වෙනත් මෘදුකාංග සම්බන්ධයෙන් විශේෂයෙන් වානිජමය මෘදුකාංග සම්බන්ධයෙන් පොතපත සුලබය. මේ නිසා එවැනි මෘදුකාංග භාවිත කිරීම අපහසුවකින් තොරව කළ හැක. දත්ත ගවේශනය, තෝරා පෙළ ගැස්වීම, විවිධ ආකෘති අනුව සංදර්ශනය කිරීම ආදී කාර්යයන් සඳහා අයිසීස් පද්ධතියේ ගැබ් වී ඇති ප්‍රබල හැකියාවන් ඉස්මතු කර ගැනීම ගැඹුරු අධ්‍යයනයකින් පමණක් කළ යුතුව ඇත. අධ්‍යයන සඳහා උපදෙස් හා ලේඛන සීමාවීම මගින් අයිසීස් භාවිතයට අසීරු මෘදුකාංගයක් බවට පත් කොට තිබුණ ද එහි විවෘත භාවය නිසා ප්‍රචිතයන්ට

ලේඛන සම්පාදන කිරීම මගින් හා උපකාරක මෘදුකාංග සම්පාදනය මගින් අයිසීස් මෘදුකාංගය වඩාත් ප්‍රබල තත්ත්වයට පත් කිරීමට අවස්ථා ලැබී ඇත. අයිසීස් මෘදුකාංගය විශේෂයෙන් සංවර්ධනය වන රටවල ප්‍රචලිත වීමට මූලික හේතුව එය නොමිලේ ලබා ගත හැකිවීමත් එය යුනෙස්කෝව වැනි අන්තර්ජාතික සංවිධානයක් මගින් නිර්මාණය කිරීමත් නිසාය. ශ්‍රී ලංකාවේ තොරතුරු ව්‍යාපෘති ආරම්භ කළ ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සියල්ල ම වාගේ එම තොරතුරු පද්ධති නිර්මාණය කිරීම සඳහා නිර්දේශ කරනු ලැබුයේ අයිසීස් මෘදුකාංගයි. එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩ සටහන, එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩ සටහන, ආහාර හා කෘෂිකර්ම ආයතනය, ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන පර්යේෂණ ආයතනය, ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානය ආදී ජාත්‍යන්තර සංවිධාන ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක කළ තොරතුරු ව්‍යාපෘති සඳහා අයිසීස් මෘදුකාංගය යොදා ගන්නා ලදී.

එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩ සටහන මගින් ක්‍රියාත්මක වන ඉන්ෆොටෙරා (INFOTERA) නම් වූ ජගත් පරිසර තොරතුරු පද්ධතිය සඳහා යොදා ගෙන ඇත්තේ අයිසීස් මෘදුකාංගයයි. මෙම තොරතුරු පද්ධතියේ ශ්‍රී ලංකාවේ නියෝජිතයන් වන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය අයිසීස් මෘදුකාංග මගින් අවශ්‍ය තොරතුරු එහි මධ්‍යස්ථානයට සපයනු ලැබේ. ආහාර හා කෘෂිකර්ම ආයතනය ක්‍රියාත්මක කරන ඇග්‍රිස් (AGRIS) නම් වූ වියත් කෘෂිකර්ම පද්ධතිය සඳහා පාදක වී ඇත්තේ අයිසීස් මෘදුකාංගයයි. ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පුස්තකාල මෙම පද්ධතිය සඳහා දත්ත සපයනු ලබයි. ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන පර්යේෂණ ආයතනයේ ආධාරය ඇතිව ජලජ සම්පත් නියෝජ්‍යායතනය, ජල සැපයුම් හා ජලාපවාහන මණ්ඩලය, පොල් පර්යේෂණ ආයතනය, මාර්ග ආයතනය, ආදී ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ආයතනවල බිහි කරන ලද තොරතුරු පද්ධති අයිසීස් මෘදුකාංගය ආධාරයෙන් නිර්මාණය කර ඇත.

දත්ත හුවමාරු ආකෘති

තොරතුරු පද්ධතියකට පදනම් වන්නේ දත්ත සම්ප්‍රදායකි. අයිසීස් භාවිත කරනුයේ එවැනි දත්ත සම්ප්‍රදායක් නිර්මාණය කිරීම සඳහාය. දත්ත සම්ප්‍රදාය නිර්මාණය කිරීමේදී දත්ත ගොනු ව්‍යුහය පිළිබඳ විස්තර පරිගණකයට ආදානය කළයුතු වේ. අයිසීස් මෘදුකාංගය ක්‍රියාත්මක කොට දත්ත පදනමක් නිර්මාණය කිරීමේ දී අවශ්‍ය දත්ත ගොනුවේ විස්තර සැපයිය යුතුවේ. මෙය සිදු කරනු ලබන්නේ ක්ෂේත්‍ර විග්‍රහ වගුව නම් සටහනක් මගිනි. මෙහි අදහස් නම් විවිධාකාර ක්ෂේත්‍ර විග්‍රහ මගින් විවිධ ව්‍යුහයන්ගෙන් යුතු දත්ත සම්ප්‍රදා බිහි කළ හැකි බවයි. පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් තමන් අභිමතය පරිදි දත්ත ගොනු ව්‍යුහය සකස් කළහොත් එකිනෙකට වෙනස් දත්ත පදනම් රාශියක් බිහිවනු ඇත. මෙසේ වීමේ ප්‍රතිඵලය දත්ත හුවමාරුව දුෂ්කරවීමයි. විශේෂයෙන් මෙම කරුණ විවිධ පුස්තකාලවලින් ලැබෙන දත්ත එකතු කර සම්පාදනය කර නිර්මාණය කරනු ලබන එකාබද්ධ සුචි ව්‍යාපෘතිවලට අහිතකර ලෙස බලපායි. මේ දුෂ්කරතාවය මහඟරවා ගැනීම සඳහා පොදු ක්ෂේත්‍ර විග්‍රහ වගුවක් නැතහොත් පොදු දත්ත හුවමාරු ආකෘතියක් භාවිත කළ යුතුය. අයිසීස් මෘදුකාංගය යොදා සුචි සම්පාදනය කරන පුස්තකාල මේ සඳහා පොදු ආකෘති දෙකක් ව්‍යවහාර කරනු ලබයි. ඉන් එකක් නරේසා ආයතනයේ මූලිකත්වයෙන් 1998 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා හා තාක්ෂණික පුස්තකාල විසින් සම්පාදනය කරනු ලැබූ එස්සීබීඑෆ් (SCBF) ආකෘතියයි. මෙය අයිසීස් භාවිත කරන පුස්තකාල 75% ක් පමණ භාවිත කරනු ලබයි. කෘෂිකාර්මික පුස්තකාල ජාලය, පරිසර පුස්තකාල ජාලය, විද්‍යා තොරතුරු පුස්තකාල ජාලය, ජාතික පුස්තකාල ආදී සංවිධාන සුචි සම්පාදනය සඳහා SCBF ව්‍යවහාර කරනු ලබයි. මෙම ආකෘතිය 1995 වර්ෂයේදී නරේසා ආයතනය විසින් සුවිකරණය පමණක් නොව වෙනත් පුස්තකාල කාර්යයන් ද ආවරණය වන පරිදි පුළුල් කර සංශෝධනය කරන ලදී. විශ්වවිද්‍යාල

පුස්තකාලයාධිපතින්ගේ සංගමය 1992 වර්ෂයේදී අයිසීස් පද්ධති සඳහා මයිබිස් (MIBIS) ආකෘතිය යොදා ගැනීමට තීරණය කළේය. මෙම ආකෘති ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය මගින් සම්පාදනය කළ එකකි. මේ හේතු කොට ගෙන විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාල, ජාතික තොරතුරු ව්‍යාපෘතිවලට හවුල්වීමේ දී ආකෘති පරිවර්තනයක යෙදිය යුතු වේ.

වෙනත් මෘදුකාංග

ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල කිහිපයක් අයිසීස් නොව වෙනත් මෘදුකාංග පුස්තකාල කාර්යයක් සඳහා යොදා ගනිති. ජාත්‍යන්තර වාරි කළමනාකරණ ආයතනය සුවිකරණය සඳහා යොදා ගත්තේ ඉන්ෆර්මැටික් නැමැති මෘදුකාංගයයි. එම ආයතනය මේ තීරණයට එළඹ තිබුණේ අයිසීස් මෘදුකාංගය බිහිවීමට පෙරය. ඉන්ෆර්මැටික් ආයතනය මගින් සම්පාදනය කර ඇති වාණිජ මෘදුකාංගයක් වූ ඉන්ෆර්මැටික්, පරිගණක තාක්ෂණය විසින් ඇති කරන සංවර්ධන කාර්යයන්ට ගැලපෙන පරිදි අඛණ්ඩව සංශෝධනය වන්නකි. එහි ආසන්නත ම සංශෝධනය, ඉන්ටර්නෙට් ජාලයට ඉන්ෆර්මැටික් දත්ත සම්ප්‍රදායක් සම්බන්ධ කිරීමේ පහසුකම්වලින් යුක්තය. එසේ වුව ද ප්‍රතිග්‍රහණය, සංසරණය, සඟරා පාලනය ආදී කාර්යයන් සඳහා ජාත්‍යන්තර වාරි කළමනාකරණ පුස්තකාලය භාවිත කරනුයේ අයිසීස් මෘදුකාංගයයි.

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක හා කාර්මික පර්යේෂණ ආයතන පුස්තකාල පරිගණකකරණය සඳහා භාවිත කර ඇත්තේ පරිගණක උපදේශක ආයතනයක් නිර්මාණය කරන ලද TELS නැමැති මෘදුකාංගයකි. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතන පුස්තකාලය ද මෙම මෘදුකාංගය පුස්තකාල ස්වයංකරණයට භාවිත කරනු ලබයි. බ්‍රිතාන්‍ය කවුන්සල පුස්තකාලය 1995 වර්ෂයේදී එහි සේවාවන්, විශේෂයෙන් සංසරණ කටයුතු ස්වයංකරණය සඳහා විශේෂ මෘදුකාංගයක් යොදා ගනු ලැබීය. මෙය රේබාවලී

කිසිවන යන්ත්‍ර යොදා දත්ත ආදානය හැකි වීමයි. ජාතික ව්‍යාපාර කළමනාකරණ ආයතනය ඩිබේස් මෘදුකාංගය පදනම් කර ගත් පුස්තකාල මෘදුකාංගයක් නිර්මාණය කරනු ලැබීය. යුඑස්එඩ් (USAID) පුස්තකාලය භාවිත කල මයික්‍රොඩිස් (MICRODIS) නමැති මෘදුකාංගය ද මෙහි දී සඳහන් කළ යුතු වේ.

පූර්ණ

1997 නොවැම්බර් මස නරේසා ආයතනය 'පූර්ණ' නැමති සංයුක්ත පුස්තකාල මෘදුකාංගයක් නිකුත් කරනු ලැබීය. අයිසීස් මෘදුකාංගය පදනම් කරගත් මෙය එස්සීබීඑස් ආකෘතිය භාවිත කර ඇත. ප්‍රතිග්‍රහනය, සංසරණය, සහරා පාලනය, සුවිකරනය, අණුකුමනිකාකරණය, ප්‍රවර්තන සංප්‍රභාසන සේවා ආදී ප්‍රධාන කටයුතු සඳහා පූර්ණ මෘදුකාංගය යොදා ගත හැක.

මෘදුකාංග අධ්‍යයනය

මෘදුකාංග භාවිත කළ පුස්තකාල පරිගණක පද්ධති නිර්මාණය කිරීමේ දී පැන නැගෙන ප්‍රධාන දුෂ්කරතාවක් නම් පද්ධති විශ්ලේෂණය හා ක්‍රමලේඛ සම්පාදනයේ දැනුම ඇති පුස්තකාල සේවකයන් නොමැති වීමයි. පුස්තකාල ස්වයංකරණයේ ප්‍රගතිය, මෘදුකාංග භාවිතය පිළිබඳ පුහුණුව ලත් සේවකයන් නොමැතිවීම නිසා අඩාල විය හැකි බව කල් ඇතිව හැඳින් ගත් ආයතනයකි ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමය. වෙනත් පුස්තකාල විද්‍යා ආයතන කිසිවක් මේ පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමට පෙර 1984 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමය, සිය සාමාජිකයන් පරිගණක කටයුතු පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා පුහුණු පාඨමාලාවක් ආරම්භ කරන ලදී. එවකට ශ්‍රී ලංකාවේ පරිගණක භාවිත කරනු ලැබුවේ පුස්තකාල දෙකක පමණි. 'පුස්තකාලය හා පරිගණකය' නම් වූ මෙම පාඨමාලාවේ සැලකිය යුතු කාලයක් වැඩ කරනු ලැබුවේ මෘදුකාංග

සම්පාදනය සඳහායි. එවකට පොදු මෘදුකාංග භාවිතයේ නොතිබුණු බැවින් පුස්තකාලවලට ස්වකීය මෘදුකාංග සම්පාදනය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කාර්යයක්ව තිබුණි. පුස්තකාල සංගමයේ පාඨමාලා සඳහා බේසික් පරිගණක භාෂාව මගින් ක්‍රමලේඛ සකස් කිරීම පිළිබඳ පුහුණුවක් ලබා දෙන ලදී. පරිගණකයක ක්‍රියාකාරීත්වය වටහා ගැනීමේ වඩාත් සුදුසු ක්‍රමය වනුයේ ක්‍රමලේඛ සම්පාදනයයි.

වසර කිහිපයක් මෙම පාඨමාලා ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් අනතුරුව එය නවතා දැමීමට පුස්තකාල සංගමය පෙළඹුනි. මීට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ බේසික් භාෂාවෙන් ක්‍රමලේඛ සම්පාදනය කිරීම භාවිතයෙන් ඉවත්වීමයි. මේ කාලය වන විට අයිසීස් මෘදුකාංගය පුස්තකාල විසින් පුස්තකාල ස්වයංකරණය සඳහා සම්මත මෘදුකාංගය ලෙස පිළිගෙන තිබුණු බැවින් බේසික් භාෂාව මගින් ක්‍රමලේඛ සම්පාදනය කිරීමේ අවශ්‍යතාව තවදුරටත් නොපැවතිණි. 1995 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමය ඉහත කී පාඨමාලාව සංශෝධනය කොට නව මුහුණුවරකින් ආරම්භ කරන ලදී. පුස්තකාල ස්වයංකරණ පාඨමාලාව (COLA) නම් වූ මෙම පාඨමාලාවේ වැඩි කාලයක් වැය කරනුයේ අයිසීස් මෘදුකාංගය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම සඳහායි. පාඨමාලාව අවසානයේ දී ශිෂ්‍යයන් විසින් අයිසීස් ව්‍යවහාර කොට තොරතුරු පද්ධති නිර්මාණය කළ යුතු වේ. මෙකී පාඨමාලාවට අමතරව අයිසීස් පිළිබඳ වැඩමුළු පැවැත්වීම පුස්තකාල සංගමය මගින් කරනු ලබයි. 1985 වර්ෂයේ සිට මේ දක්වා පුස්තකාල සංගමය පවත්වනු ලැබූ වැඩ මුළු සංඛ්‍යාව විස්සකට වැඩි වේ.

භාවිතක සමාජ

මෘදුකාංග භාවිත කරන්නන් විසින් එම මෘදුකාංග පිළිබඳ අදහස් අත්දැකීම් හා දැනීම හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා සමුළු පැවැත්වීම සිරිතකි. ඇතැම් අවස්ථාවල මෘදුකාංග සමාජ පිහිටුවා

අඩසියවසක් තුළ සිංහලයට පරිවර්තන විශ්ව සාහිත්‍ය කෘති හඳුනා ගන්න

සිංහල පරිවර්තන සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ නාමාවලිය 1947 - 1997

කර්තෘ, ග්‍රන්ථ නාම, පරිවර්තන සහ පරිවර්තන ග්‍රන්ථ නාම අනුක්‍රමණිකා ඇතුළත් ය.

මිල රු. 130/-

විමසීම
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන මධ්‍යස්ථානය
14, නිදහස් මාවත
කොළඹ 07.

Beijing IFLA Conference 1996 : a Sri Lankan perspective

RUSSELL BOWDEN

Sri Lanka is an island with important library and information services (LIS) needs that require to be met if they are to develop and play their part in moving the country from out of the Third World and into the position by the year 2000 of a Newly Industrialized Country. Yet many of the island's libraries still appear not to have clear views of the roles that they should play in national development to achieve this objective and they, and much of the profession, are strangely isolated from the developments that are revolutionising LIS in other countries and are thus assisting them to NIC status. Many elements of this IT-based international revolution represent keys with which to open the doors of Sri Lanka's own libraries' and information services' developments but the doors remain mainly closed and the keys undiscovered. The annual International Federation of Library Associations conference provides the most convenient and best value-for-money forum in which to catch up on these developments but no-one was able to be present from Sri Lanka except the author of this report who was there because of the generosity and support of the China Society for LibraryScience (the host organiser

of the Conference), IFLA headquarters and the British Council in China.

The Beijing Conference had as its theme *The Challenge of Change : Libraries and Economic Development*. What subject is more relevant to Lanka's current needs? Form this important theme what, I asked myself for the profession in Sri Lanka, were the most important and relevant issues to report on? There are nine.

IFLA'S work in its many sub-organisations-ranging from the major five Core Programmes, financed by the world's National Libraries, through the voluntary contributions of hundreds of ordinary working librarians(like you and me) to the work of the sections and roundtables, is co-ordinated by the Professional and Executive Boards. Programmes are focussed through the Long term policy and the Medium Term Programmes all assembled through democratic practices that are one of IFLA's strengths. The current MTP s ends in'97 and much of IFLA's time in Beijing was spent on commencing deliberations on their work objectives for the new MTPs 1997-2001. The President set the scene for these debates by announcing each sub-organisation's future MTP activities should be

related to the Professional Board's focus for IFLA's goals: *IFLA's strategic direction over the next four years will focus on the electronic environment as it affects IFLA's objective to promote librarianship globally, particularly through the provision of equal access to information, literacy programmes and preservation of the world's documentary heritage.*

What other statement could be more relevant to accurately reflect Lanka's current LIS concerns?

The Regional Section for Asia and Oceania, of which the Sri Lanka Library Association is a member of its Executive, stated its considerations on these topics. It is, I think, fair to report that the discussions lacked a clear focus. Some of the current programmes will continue, for instance, the ALP (Advancement of Librarianship in the Third World Core Programme) scholarships based on the Bangkok Asian Institute of Technology and the ALP Attachment Programme. Other ideas are to help literacy in Laos and to establish library associations in this country, Cambodia and Vietnam. A new idea put forward was for an Asian Institute for Education in Librarianship and Information

Science with the objective of expanding LIS education, improving standards of the curricula and teaching and updating the knowledge of LIS lecturers in the region. Other ideas that were around related to the problems of resource-sharing and national co-operation and co-ordination, network development and the need for the modernisation of LIS curricula. The Regional Office will host another meeting in March or April in Bangkok to finalise proposals which will have to be endorsed in the August 1997 Copenhagen Conference and Council. Sri Lanka will miss out on the opportunities to influence the decision-making if it is not represented at those two meetings.

Access to information and freedom of expression is another of IFLA's primary concerns. Work began in Istanbul in '95 to identify the issues and to work out a programme of work that IFLA and its members could realistically and legally undertake in this extremely sensitive and difficult area. The results, after worldwide consultations, are to be presented after the deliberations of a wide ranging committee chaired by Tony Evans (UK), in Copenhagen. What more important subject, for the social objective of the profession of librarianship and information science, there is I cannot imagine. Yet Sri Lanka is not represented in any way, if librarians want for ever to have a poor public image, negligible reputation and low status and to continue to be viewed as nothing more than skilled technicians drawing salaries appropriately low and to remain

near the bottom of the social scale then not to be involved in this work is OK. However if we really believe, as I most firmly do, that the profession has very significant social responsibilities, akin to doctors', lawyers' and religious leaders', and a central function in achieving Lanka's national development objectives then we cannot afford to sit on the sidelines in this way.

Three of the Core Programmes reported important initiatives of relevance to Lanka. The UBC/IM (Universal Bibliographical Control / International MARC) programme announced a Seminar for Bangkok to examine current UBC and MARC issues in the region and especially the work going on currently between the British Library and the Library of Congress to bring some uniformity to UNIMARC. Has this no relevance to the Island's international bibliographical responsibilities? ALP (Advancement of Librarianship in the Third World) suggested a regional seminar for March '97 in Bangkok (why always Thailand and never Sri Lanka?), to examine the networking of libraries in the region. Can the SLLA afford to be left out of such an important event which is certain to have a major impact over future years on library practices in the region? UAP (Universal Availability of Publications) reported on the successful launch of its new International Inter-Lending vouchers. Costing US\$ 8 they are reusable and involve no foreign financial transactions (after the preliminary purchases). Already more than 80 libraries have taken up the scheme. When

resources are so short in libraries of all types and user demands are becoming more sophisticated how long are librarians here going to shrug their shoulders and regret their inability to supply materials to the enquirer and how long before the users (and as a consequence the parent-organisations) are going to question the importance of continued support for such inadequate services with all the consequences for the future of LIS development and the status and reputation of the profession. The UAP programme and the new vouchers are designed to work in just the situations that libraries here face. How many, apart from the National Library which is a member, know of the scheme and are exploiting it?

Unesco launched the new Public Library Manifesto (which has now been approved by all Unesco member-states through its Council) and a superbly designed poster to accompany it. The Manifesto results from more than three years work by IFLA's Section for Public Libraries and reflects much argument about retaining the concept of the free lending library service. It has relevance worldwide but nowhere more than for libraries in the Third World where they are fighting for their very existence.

This report, brief as it has to be, can do nothing more than give a flavour of the riches on offer in Beijing. For instance two papers (and a full set of papers has been deposited for SLLA members with the OPA Library) on Singapore's IT 2000 and Libraries 2000 plans, the huge and exciting take-up of IFLA's

services and documents on the Internet and the launch of *IFLANET Unplugged* on a CD-ROM for those libraries without access. (I brought copies back for the National Library and the SLLA.)

As might be expected in China the Conference was excellently organised with more than 1400 foreign librarians from 91 countries and 800 Chinese. Motorways in the city were closed by the police at the height of the rush hour to move 90 coachloads of librarians like a cavalcade to such events as a reception and formal dinner in the Great Hall of the people in Tien An Men Square hosted and attended by Li Peng, the Chinese Premier. (Have librarians ever felt so important as when a capital city grinds to a standstill to let the creme de la creme of international librarianship pass by?) What other country (never mind one as populous and complicated to rule as China) could prove its commitment to the importance of libraries' and information services' development than by having its Premier attend and sit through the entire Opening Ceremony and host a State Banquet? What a lesson to us all.

Copenhagen in August next year (August 31-September 5) will host the 63rd IFLA Council and Conference which will have as its theme *Libraries and Information for Human Development*. It will be preceded (24 - 29 August) by a Pre-Session Seminar for Developing World librarians on *Bridging Information Gaps Through Technology*. DANIDA will provide some financial support to

some benefits. There must be few librarians on the island who would not gain some participants from attending? The Asia Section will have a programme relevant to Lanka on Libraries and the Preservation of the Cultural Heritage in Asia and Oceania. In addition to approving the MTPs (where Sri Lanka would be miss the opportunities to influence future work programmes) elections will take place for posts at the highest level (eg. The President) to the Standing Committees of Sections such as that of Asia and Oceania. SLLA is a member. Can we afford for the years 1997 to 2001 not to be able to have a voice in its important deliberations? IFLA used to be perceived as a 'rich librarians club' dominated by European and US LIS issues. Not any more. IFLA now has more libraries in its membership from the remainder of the world than from these two continents. If there is criticism that their voices are not always heard or their requirements are not always being addressed then the reason is simple - they are present to represent their interests in the democratic for a that is IFLA. Today, to be involved in international librarianship is not the luxury that some in the past considered it to be, it is a necessity the absence from which will reflect in the future on national library developments -or the lack of it.

About Author

The author has worked in a voluntary capacity in IFLA for twenty years: in the Division for

Education and Research, in the Roundtable for the Mangement of Library Journals and as a founder-member of the Roundtable for the Management of Library Association, as Chairman of the IFLA Journal Editorial Board and the Publications Committee. He was elected into the Executive Board in 1989-95 and as IFLA First Vice-President 1993-95. On retirement he was elected an Honorary Fellow of IFLA. He now lives in Sri Lanka

**පුස්තකාල සඳහා
ලිපි ද්‍රව්‍ය
සහ උපකරණ**

ලිපි ද්‍රව්‍ය
පාඨක බලපත්‍ර
සුවි පත්‍රිකා
පොත් තැන්පිටි
දින පත්‍රිකා
පොත් සාක්කු
නියමු ලේඛලි
පරිග්‍රහණ ලේඛන (පිටු 150)
පරිග්‍රහණ ලේඛන (පිටු 300)
සාමාජය අසඳුමපත්
(සිංහල, දෙමළ, ඉංග්‍රීසි)

ජාතික පුස්තකාල පොත් හල,
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා
මණබලය
අංක 14, නිදහස මාවත,
කොළඹ 07.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය

කොළඹ 07, අංක 14, නිදහස් මාවතේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල පර්යේෂකයන් සහ විද්වතුන් සඳහා විවෘතව පවතී. මෙය අපගේ ජාතික පුස්තකාලය බැවින් රටේ ඕනෑම පෙදෙසක වෙසෙන පාඨකයන් හට එය භාවිතා කළ හැක. පහත දැක්වෙන එකතුව ජාතික පුස්තකාලය සතුව පවතී.

- ❑ විමර්ශන ග්‍රන්ථ - විශ්වකෝෂ, ශබ්ද කෝෂ, වාර්ෂික ග්‍රන්ථ, සිතියම සහ දුර්ලභ කෘතීන්
- ❑ පුවත්පත් (1976 වසරේ සිට) සිංහල, දෙමළ, ඉංග්‍රීසි සහ කාලීන ජාත්‍යන්තර පුවත්පත්
- ❑ වාර සඟරා - දේශීය සහ විදේශීය
- ❑ ජාතික සහ අන්තර්ජාතික ප්‍රවෘත්ති සඟරා
- ❑ විද්‍යා හා තාක්ෂණික ග්‍රන්ථ එකතුව
- ❑ පුස්තකාල විද්‍යා ග්‍රන්ථ එකතුව
- ❑ යුනෙස්කෝ පොත් එකතුව
- ❑ පැරණි පුස්තකාල පොත් එකතුව
- ❑ ආර්ථික විද්‍යා, දේශපාලන විද්‍යා, සමාජ විද්‍යා, ආගම, භාෂා, සාහිත්‍ය, භූගෝල විද්‍යා, ඉතිහාසය, චිත්‍ර, කලා, සංගීත සහ ක්‍රීඩා පොත්පත්
- ❑ පරිගණක සහ විමර්ශන සේවා (CD-ROM) Science Citation Index, Library සහ Information Science Abstracts (LISAP LUS) HORTCD and 'Current Contents on Diskette'.

සේවාවන්

විමර්ශන, ලේඛන සැපයීම, අන්තර් පුස්තකාල පිරුළු ග්‍රන්ථ විද්‍යාපන, ඒකාබද්ධ සුවිස සහ වෙනත් පුස්තකාල සේවා.

ආයතන සඳහා විශේෂ සාමාජිකත්ව පහසුකම සැලසේ.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ පාඨක සේවා අංශය

අභ්‍යන්තරවිද්‍යා සිට සෙනසුරාදා

දක්වා

පෙ.ව. 9.00 සිට ප.ව. 5.00

දක්වා විවෘතව පවතී

විස්තර සඳහා

අංශ ප්‍රධාන
පාඨක සේවා අංශය
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය,
අංක 14, නිදහස් මාවත,
කොළඹ 07.

දුරකථනය අංක : 685199, 698847

ෆැක්ස් 685201

ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත

යූ.පී. අලහකෝන්

සහකාර පුස්තකාලාධිපති

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

හැඳින්වීම

කිසියම් කෘතියක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට පෙර සුවිගත කිරීම සහ එම ග්‍රන්ථ විද්‍යාත්මක තොරතුරු අදාළ කෘතියේ මුද්‍රණය කිරීම හෝ වෙනත් ක්‍රම මගින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත යනුවෙන් හැඳින්වේ. ලෝකයේ ප්‍රකාශන කර්මාන්ත ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වීමත් සමඟ මෙවැනි නවාංග ඊට එක් වනු දක්නට පුළුවන. මෙවන් අංශ ප්‍රකාශන කර්මාන්ත තුළ ප්‍රචලිත වීමට පසුබිම් වූ හේතු සාධක රැසකි. මුද්‍රණ ශිල්පයේ දියුණුවත් සමඟ පහ පොත බහුලව පළ වීමත්, එයට සාපේක්ෂව මූල්‍යමය ප්‍රතිපාදනයන්හි ප්‍රමාණවත් වර්ධනයක් සිදු නොවීමත්, අවසාන වශයෙන් එය පුස්තකාලවල ප්‍රතිග්‍රහණ ශක්තිය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑමක් පසුගිය දශක කිහිපය තුළ පුස්තකාලවලට මුහුණ දීමට සිදු වූ ප්‍රධානතම අභියෝගයක් විය. මේ නිසා සියලු පහ පොතින් පරිපූර්ණ වීම හෙවත් ස්වයංපෝෂිතභාවය යන සංකල්පය අහඹු සහයෝගීතාවය නැතහොත් සම්පත් බෙදා හදා ගැනීම යන සංකල්ප කරා පියමං කිරීමට පුස්තකාලවලට සිදු විය. මධ්‍යගත සුවිකරණ වැඩසටහන් බිහි වූයේත් පුස්තකාලාධිපතින් ඒ කෙරෙහි වඩාත් ආකර්ෂණය වූයේත් පවත්නා අභියෝග ජය ගත හැකි විකල්ප මාර්ගයක් ලෙස එහි වැදගත්කම අවබෝධ කර ගත් බැවිනි. මන්ද, මධ්‍යගත වැඩ සටහන් තුළින් වියදම් අවම කර ගැනීමට හැකියාව ලැබුණු බැවිනි. ප්‍රකාශන කර්මාන්තය කිසියම් ප්‍රමිතිකරණයකට ලක් වීම ද පසුගිය

කාලය තුළ එම ක්ෂේත්‍රයේ දැයෝමාන වූ ප්‍රධාන ලක්ෂණයකි. විවිධ අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතින් ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයට හඳුන්වා දීම මෙහිදී සිදු විය. උදා : අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ විස්තරය (ISBD), අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ අංකය (ISBN), අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති මාලික අංකය (ISSN) විශේෂයෙන් පුස්තකාල සුවිකරණ කටයුතුවලට වැඩි වැඩියෙන් පරිගණකය භාවිත කිරීමත් ඒ ආශ්‍රිතව ජාත්‍යන්තර තොරතුරු ජාල බිහිවීමත් නිසා කාර්යක්ෂම තොරතුරු සේවාවක් උදෙසා ප්‍රමිතිකරණය අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් විය.

මෙය ජාතික හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් වර්ධනය වන පුස්තකාල සහ විද්‍යාපන සහයෝගීතාවයට අදාළ සමස්ත රටාවේ ම කොටසක් ලෙස සැලකිය හැකිය. මක් නිසාද යත්, මෙම ජාත්‍යන්තර තොරතුරු ජාලවල කාර්යක්ෂමතාවය රඳා පවතිනුයේ සහයෝගීතාව, විශේෂඥතාව සහ ප්‍රමිතිකරණය මත වීමය. එමගින් තොරතුරු සේවා සඳහා වඩාත් නිවැරදි වෙගවත් සහ විස්තරාත්මක හැඩරුවක් ලැබී තිබේ. තව ද, එතුළින් සංකීර්ණ සහයෝගීතා වැඩසටහන් වල සහ ප්‍රමිතිකරණයේ ඇති වැදගත්කම ජාත්‍යන්තර පුස්තකාල ප්‍රජාව වෙත වඩාත් අවධාරණය කෙරිණ.

මේ නිසා ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ වියදම් අවම කිරීමටත්, ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රමිතියක් ඇති කිරීමටත් ගන්නා ලද විශිෂ්ඨ ප්‍රයත්නයක් ලෙස සැලකීමට පුළුවන. එමෙන්ම, පවත්නා අභියෝග

ජය ගැනීම පිණිස පුස්තකාලවේදීන් සහ ප්‍රකාශකයන් එක්ව ගන්නා ලද සාමූහික උත්සාහක ප්‍රතිඵලයක් ලෙසින් ද ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත හඳුනා ගත හැකිය.

ඉතිහාසය

ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත මෑත කාලයේ ප්‍රකාශන හා පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රචලිත වූ සංකල්පයක් වුව ද එහි ආරම්භය 19 සියවසේ අග භාගය දක්වා දිව යයි. එනම්, 1876 දී භාවඩ් විශ්වවිද්‍යාලයේ ජස්ටින් වින්සර් (Justin Winsor) මේ සඳහා කිසියම් යෝජනා ක්‍රමයක් සකස් කරලීමයි. 1876 පුස්තකාල විද්‍යාව සම්බන්ධයෙන් සුවිශේෂ වැදගත්කමින් යුත් වසරකි. පුස්තකාල විද්‍යාවේ සම්භාව්‍ය කෘතීන් සේ සැලකෙන සී. ඒ. කටර්ගේ Rules for the dictionary catalogue සහ ඩිවි දශම වර්ගීකරණයේ පළමු සංස්කරණය ප්‍රකාශයට පත්වීම මෙම සුවිශේෂත්වයට හේතු වූ සංසිද්ධීන් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. ඊළඟ වසර කිහිපය තුළ දී වින්සර් ගේ යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීමට උත්සාහ දැරුව ද එම ප්‍රයත්න එතරම් ඵලදායී නොවීය.

1901 දී ඇමරිකානු කොන්ග්‍රස් පුස්තකාලය විසින් කාඩ්පත් සේවාවක් ආරම්භ කිරීම මේ සම්බන්ධයෙන් ගන්නා ලද තවත් වැදගත් පියවරකි. 1913 දී කැනඩාවේ ද, 1940 සහ 1956 දී බ්‍රසීලයේ ද, 1940-1950 දී ඕස්ට්‍රේලියාවේ ද ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත හඳුන්වා දීම සඳහා පර්යේෂණ සහ යෝජනා ක්‍රම සකස් කරන ලදී. එමෙන්ම වර්තමාන

ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩ සටහන ස්ථාපිත කිරීමට පෙර ඇමරිකානු කොන්ග්‍රස් පුස්තකාලය විසින් මූලාශ්‍රගත සුවිකරණ දත්ත (Cataloguing-in-Source) පිළිබඳ පර්යේෂණයන්හි නිරත වීණි. නමුත් වියදම් අධික වීම සහ අනාගත වෘද්ධිය පිළිබඳ වූ සැක සංකා හේතු කොට ගෙන එම වැඩ සටහන අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාමට නොහැකි වූ බව පෙනේ.

පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ ලෝක ව්‍යාප්ත සහයෝගීතාව පිළිබඳ ශ්‍රවණයේ පදනමක් මත යුනෙස්කෝව විසින් දියත් කරන ලද විශ්ව ප්‍රකාශන සුලභතාවය වැඩ සටහන ද මෙහිදී වැදගත් ස්ථානයක් හිමි කර ගනී. එමගින් වඩාත් අවධානයට ලක් කරන ලද්දේ පුස්තකාල අතර සහයෝගීතාව, සම්පත් බෙදා ගැනීම සහ අදහස් හුවමාරුව යන සාධක කෙරෙහිය. ඉහත අභිලාෂයන් හුදෙක් සංකල්පීය මට්ටම ඉක්මවා යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීම සඳහා පුස්තකාල සහ ප්‍රකාශකයන් අතර සහයෝගීතාවය දෘශ්‍යමාන වන වැඩ සටහන් දෙකක් 1960 දශකයේ දී ලොවට හඳුන්වා දීණි. අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ අංක ක්‍රමය එවැනි එක් ව්‍යාපෘතියකි. එය ප්‍රකාශකයන් විසින් වර්ධනය කරන ලද පුස්තකාල විසින් ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබන මෙවලමකි. ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත අනෙක් වැඩසටහන ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

විධිමත් ආකාරයෙන් ප්‍රකාශන ගත සුවිකරණ දත්ත වැඩ සටහන් මූලින් ම ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දේ 1960 දී සෝවියට් දේශය විසිනි. ස්වේච්ඡා පදනමින් ඇරඹීම වැඩ සටහන මගින් 1969 සිට පුළුල් පරාසයක ප්‍රකාශන ආවරණය කැරිණි. 1971 දී බ්‍රසීලය සහ ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩ සටහන් ආරම්භ කරන ලද අතර 1970 දශකයේදී රටවල් 20 ක පමණ ජාතික වැඩ සටහන් ස්ථාපිත කිරීම මගින් එහි සීඝ්‍ර ව්‍යාප්තිය පිළිබිඹු කෙරේ. දිනෙන් දින ප්‍රකාශන කර්මාන්තයේ සීඝ්‍ර වන අභිවෘද්ධීන් සමඟ වර්තමානයේ රටවල් ගණනාවක් ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩ

සටහන් හඳුන්වා දීම සඳහා කටයුතු සම්පාදනය කරමින් සිටී.

ලෝකයේ දැනට ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩ සටහන් බොහෝමයක් අනුගමනය කරනුයේ මධ්‍යගත රටාවකි. එක් නිශ්චිත මධ්‍යස්ථානයක් මගින් ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත නිකුත් කිරීම එයින් අර්ථවත් වේ. උදා : බ්‍රිතාන්‍ය පුස්තකාලය, කොංග්‍රස් පුස්තකාලය. ආර්ථික අතින් වාසිදායක වීමත් වඩාත් ප්‍රයෝගීතාවය වීමත් පොදු ප්‍රමිතියකින් යුක්ත වීමත් මධ්‍යගත ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩ සටහන් ජනප්‍රිය වීමට හේතු වී තිබේ.

විමධ්‍යගත ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත ක්‍රමය

මුල් කාලයේදී සෝවියට් දේශය විසින් මීට වඩා වෙනස් වූ විමධ්‍යගත ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත ක්‍රමයක් අනුගමනය කර ඇත. ඒ අනුව සෑම ප්‍රකාශකයෙක් ම තමන්ගේ ප්‍රකාශනවලට අදාළ ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත සකස් කළ යුතු විය. සෝවියට් දේශයේ පොත් ප්‍රකාශකයන්ගේ සංඛ්‍යාව අල්ප වීම නිසා ඔවුන් අතර ප්‍රශස්ත මට්ටමේ සම්බන්ධතාවක් පවත්වා ගෙන යාම පහසු වීම ඊට හේතු වූ බව පෙනේ. නමුත් සුවි සංලේඛවල ඒකීයභාවය සහ ප්‍රමිතිය ආරක්ෂා කරලීම සඳහා ලෙකින් පුස්තකාලය මගින් උපදෙස් පත්‍රිකා නිකුත් කිරීම, උපදෙශක රැස්වීම් සහ අධ්‍යාපනික සම්මන්ත්‍රණ සංවිධානය කිරීම සිදු කෙරිණි.

බ්‍රසීලය විසින් වෙනත් විමධ්‍යගත ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත ක්‍රමයක් අනුගමනය කර ඇත. සෝවියට් දේශයේ මෙන් මෙය ද ප්‍රකාශකයන් විසින් සංවිධානය කරනු ලබන ක්‍රමයක් වුවත් ප්‍රකාශකයන් විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දක් නොවේ. එය ක්‍රියාවට නැංවීමේ වගකීම දරනුයේ ප්‍රධාන පොත් මණ්ඩල දෙකක් මගිනි. කැනඩාවේ ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත නිකුත් කරනු ලබන්නේ ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථාන දෙකකින් වුවත් එය පුස්තකාල පදනම කර ගත් ක්‍රමයකි.

ක්වීබෙක් ප්‍රාන්තයේ ප්‍රංශ භාෂාමය ප්‍රකාශන සඳහා ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත නිකුත් කරනුයේ ක්වීබෙක් ජාතික පුස්තකාලය විසිනි. එමෙන්ම ඒ සඳහා අවශ්‍ය වන සම්බන්ධීකරණ සහ අධීක්ෂණ කටයුතු ඔටාවාහි කැනඩා ජාතික පුස්තකාලය මගින් ඉටු කරනු ලැබේ. විමධ්‍යගත ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත ක්‍රමයක් තෝරා ගැනීමේ දී රටෙහි භූගෝලීය විශාලත්වය සහ ප්‍රකාශකයන්ගේ සංඛ්‍යාව සහ ඔවුන්ගේ උනන්දුව කෙරෙහි විශේෂ සැලකිල්ල යොමු කළ යුතු වේ. සාපේක්ෂ වශයෙන් දුර්වල සන්නිවේදන රටාවක්, භාෂාමය විවිධත්වයක් සහ සුළු වශයෙන් විසිරී ඇති ප්‍රකාශන මධ්‍යස්ථාන සහිත රටවල් උදෙසා විමධ්‍යගත ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම වඩාත් වාසිදායක වේ.

මෙයට අමතරව එක් මධ්‍යස්ථානයක් මගින් රටවල් කීපයක් සඳහා භාෂාමය පදනමක් යටතේ පවත්වා ගෙන යනු ලබන ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩසටහන් ද දක්නට ලැබේ. පැන්කපර්ට් හි ජාතික පුස්තකාලය මගින් ඕස්ට්‍රේලියාවේ සහ ස්විට්සර්ලන්තයේ ජර්මන් භාෂාමය ප්‍රකාශන උදෙසා ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත නිකුත් කිරීම මීට එක් නිදසුනකි. එමෙන්ම නෙදර්ලන්තයේ සහ බෙල්ජියම් ලන්දේසි භාෂාමය ප්‍රකාශන සඳහා ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කරනුයේ හෝග් රාජකීය පුස්තකාලය විසිනි. මේ ආකාරයට රටවල් කිහිපයක සමජාතීය භාෂාමය ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩසටහන් පවත්වා ගත යාම වඩාත් ඵලදායක විය හැකිය.

ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත සටහන

ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත සටහනක් සඳහා ඇතුළත් විය යුත්තේ කවර ආකාරයක තොරතුරු ද යන්න සලකා බැලීම ද වැදගත් වේ. මුල් කාලීන පර්යේෂණවලින් නිගමනය කෙරුණේ එය ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශයට පත් වූ පසුව සීඝ්‍ර

කරනු ලබන සුවිකරණය මෙන් පරිපූර්ණ ස්වභාවයෙන් යුක්ත විය යුතු බවය. නමුත් ලැබෙන සමහර තොරතුරුවල අවිනිශ්චිතභාවය නිසා මෙසේ පරිපූර්ණ සුවිකරණ දත්ත වාර්තාවක් සකස් කිරීම උගහටය. 1976 දී වොෂිංටනයේ දී පවත්වන ලද ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත පිළිබඳ රැස්වීමේ දී දත්ත සටහනක ඇතුළත් විය යුතු දත්ත මූලයන් (Data elements) ලැයිස්තුගත කරන ලදී. උප ග්‍රන්ථ නාමය, පිටු සංඛ්‍යාව, මිල වැනි තොරතුරු ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත සඳහා යෙදීම අනවශ්‍ය බව මෙහිදී යෝජනා කරුණි. මක් නිසාද යත්, එම දත්ත මූලයන් පසුව සංශෝධනය වීමට බෙහෙවින් අවකාශ තිබෙන බැවිනි. මෙවැනි අවිනිශ්චිත දත්ත මූලයක් ඉවත් කිරීම මගින් ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත සටහන්වල දෝෂ අවම කර ගැනීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇති බව එහිදී තවදුරටත් ප්‍රකාශ වීණි.

1958-59 කාලයේදී ඇමරිකානු කොන්ග්‍රස් පුස්තකාලය විසින් මූලාශ්‍රගත සුවිකරණ දත්ත පිළිබඳව කරන ලද පර්යේෂණ වලට අනුව ඒ සඳහා වඩාත් සුදුසු ම අවස්ථාව ලෙස සලකන ලද්දේ සෝදුපත් සැකසීමේ අවදියයි. කෘතිය සංශෝධනයට ලක් කිරීමේ ප්‍රවනතාවය අවම අවදිය එය වීමත්, ප්‍රකාශකයන්ගේ නිෂ්පාදන කාල සටහන්වලට අවම අවහිරතාවයක් සිදු වන අවදිය එය වීමත්, ඊට හේතු වූ කරුණු ලෙස සැලකිය හැකිය. එමෙන්ම මුල් අවස්ථාවල දී සුවිකරණය කිරීමට සිදු වනුයේ අඩු තොරතුරු ප්‍රමාණයක් මත පදනම් වූ බැවින් එය ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත සටහනෙහි දෝෂ සහගතභාවය වැඩි කිරීමට බලපාන හේතුවක් වේ. එසේ වුවත් වර්තමානයේ බොහෝ රටවල ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත සකස් කරනුයේ කෘතියේ ඉදිරි පිටු සහ ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත පත්‍රිකාවෙන් ලැබෙන තොරතුරු ඇසුරෙන් පමණි. අද්‍යතන මුද්‍රණ සහ ප්‍රකාශන කර්මාන්තයේ පවතින අතිශය කාර්ය බහුලත්වය නිසා සෝදු පත්

අවදියේ දී ප්‍රකාශකයන් සහ ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත නිකුත් කරන ආයතනය අතර කාර්යක්ෂම සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වා ගැනීම අපහසු වීම මෙම තත්ත්වයට හේතු වී තිබේ. මේ නිසා පසු කීර්තව අනුගමනය කිරීමට බොහෝ රට වලට සිදු වී තිබේ.

කාර්යක්ෂම ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩ සටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පහත සඳහන් සාධකවල පැවැත්ම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

1. ජාතික විද්‍යාපන ආයතනය සඳහා ප්‍රමාණවත් සම්පත් තිබිය යුතු වීම (අරමුදල්, කාර්ය මණ්ඩලය, යටිතල පහසුකම් යනාදී ය.)
2. සාපේක්ෂ වශයෙන් ස්ථාවර සහ කාර්යක්ෂම පොත් කර්මාන්තයක් පැවතීම.
3. ප්‍රකාශන සහ පුස්තකාල ප්‍රජාව අතර යහපත් සහ ඵලදායී සම්බන්ධතාවක් පැවතීම.
4. කාර්යක්ෂම සහ ඵලදායී සන්නිවේදනය සහ තොරතුරු පරිවහන (Information transer) පහසුකම් පැවතීම.
5. ජාතික මට්ටමින් පිළිගත් සුවිකරණ ප්‍රමිති පිළිබඳ උසස් මට්ටමේ දැනුවත්භාවයක් තිබීම.
6. ප්‍රකාශකයන් සහ පුස්තකාලයාධිපතීන් උදෙසා ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත ක්‍රමය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් පැවතීම.

ශ්‍රී ලංකාව වැනි සංවර්ධනය වෙමින් පවතින බොහෝ රටවල මහජන සහ පාසැල් පුස්තකාල එම රටවල ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලිය පිළිබඳව දැනුවත අඩු අවධානයකි. විශේෂයෙන් සුවිකරණයේ දී අධාරක මෙවලමක් වශයෙන් ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලියේ වැදගත්කම පිළිබඳව එම පුස්තකාල සතුව පවතින දැනුවත්භාවය එතරම් ඉහළ මට්ටමක නොපවතී. මේ නිසා සුවිකරණ සහායක මෙවලමක් ලෙසින් ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත මගින් එම පුස්තකාලවලට ඉමහත් ප්‍රයෝජනයක්

ලද හැකිය. එමගින් සමස්ථ සුවිකරණ ක්‍රියාවලිය වේගවත් වන අතර, එය කාර්යක්ෂම සහ ඵලදායී පාඨක සේවාවක් සඳහා මහඟු ආධාරකයක් වනු ඇත.

එමෙන්ම මධ්‍යගත සුවිකරණ කටයුතුවලදී එහි වහකීම දරනුයේ ජාතික විද්‍යාපන මධ්‍යස්ථානයක් වීම හේතුවෙන් සුවිකරණ ප්‍රමිතිය උසස් මට්ටමක් පවත්වා ගැනීමට අවකාශ ලැබේ. එය සමස්ත පුස්තකාල පද්ධතියේ ගුණාත්මක අභිවෘද්ධිය උදෙසා ආධාර වන සාධකයකි. ✓

ප්‍රතිග්‍රහණ කාර්යයන්හිදී ද ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත බෙහෙවින් ප්‍රයෝජනවත් වේ. වර්තමානයේ දී ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත අදාළ කෘතියේ ම මුද්‍රණය කිරීමට අමතරව වෙනත් ස්වරූපවලින් එළි දැක්වේ. එනම් ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලි සහ යාන්ත්‍රිකව කියවිය හැකි සුවි (Machine Readable Catalogus) ලෙසිනි. විශේෂයෙන් ප්‍රකාශන පූර්ව සුවිකරණ දත්ත ලෙසින් ප්‍රකාශයට පත් වන මෙම තොරතුරු පුස්තකාලවලට පොත් තෝරීමේ දී අතිශයින් උපකාරී වන ග්‍රන්ථ විද්‍යාත්මක මෙවලමක් වේ. ✓

ප්‍රකාශකයන්ගේ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් බලන කල ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩ සටහන් වලට සම්බන්ධ වීම ඔවුන්ගේ ප්‍රකාශන අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතියට ළඟා වීමක් සේ සැලකිය හැකිය. එමගින් ඔවුන් ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ අන්තර් ජාතික ප්‍රමිතීන් අනුගමනය කරන ප්‍රකාශකයන් සේ පිළිගැනීමට හේතුවනු ඇත.

වර්තමාන ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ තොරතුරු බොහෝ දුරට දක්නට ලැබෙන්නේ මුද්‍රිත ද්‍රව්‍ය සඳහා පමණි. දෘශ්‍ය පට වැනි සම්ප්‍රදායික නොවන ප්‍රකාශනවලට ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත ඇතුළත් කිරීම සඳහා ගෙන ඇති ප්‍රයත්නයන් ඉතා අල්පය යැයි හැඟේ. දැනුම ගබඩා කිරීමේ මාධ්‍යයක් ලෙසින් ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය ද්‍රව්‍ය වසර කිපයක සිට පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ ඉමහත්

වැදගත් කමක් හිමි කර ගනිමින් සිටී. 1977 දී පවත්වන ලද ජාතික ග්‍රන්ථ විඥාපනය පිළිබඳ අන්තර් ජාතික සමුළුවේ දී ප්‍රකාශිත පහත සඳහන් ප්‍රකාශය අවධාරණය කිරීම වැදගත් වේ.

“ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලිවලට අවම වශයෙන් රජයේ ප්‍රකාශන ද ඇතුළු ව පොත් ද වාර සඟරාවල පළමු කලාපය ද ඇතුළත් විය යුතුය. අනෙකුත් වර්ගවලට අයත් ප්‍රකාශන ඊට ඇතුළත් විය යුත්තේ රටෙහි පුස්තකාල ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතාවය සහ ජාතික විඥාපන ආයතනයන්හි සම්පත්වලට අනුකූලවය ”

ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත ව්‍යාපෘති සඳහා ප්‍රකාශන තේරීමේදී ද මෙම ප්‍රතිපත්තිය මත පිහිටා කටයුතු කරනු දක්නට පුළුවන. නමුත් ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩ සටහන් මෙම සම්ප්‍රදායික නොවන ප්‍රකාශන කරා ව්‍යාප්ත කිරීම මගින් වඩාත් පෘථල වූ තොරතුරු සේවාවක් සම්පාදනය කිරීමට අවකාශ ලැබෙනු ඇත.

ඕනෑම රටක ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ මූලික සහ වැදගත් නැතත් රජයේ ප්‍රකාශන වලට හිමි වේ. නමුත් ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩ සටහන්වලට රජයේ ප්‍රකාශන ඇතුළත් වනුයේ ඉතාමත් අල්ප වශයෙනි. රජයේ ප්‍රකාශන හා බැඳුණු විශේෂිත ගැටලු සහ සිය ප්‍රකාශන කෙරෙහි රාජ්‍ය ආයතන වල පවතින ආකල්ප මෙම තත්ත්වයට හේතු සාධක වී ඇත. එසේ වුවත් අනාගතයේ දී ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත වැඩසටහන් ව්‍යාප්ත කළ හැකි ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස රජයේ ප්‍රකාශන දැක්විය හැකිය.

ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත සම්පාදනයේ දී සහ මුද්‍රණයේ දී අනුගමනය කළ යුතු අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති රැසක් ඒ හා සම්බන්ධ විවිධ සමුළුවල දී නිර්දේශ කර ඇත.

1. දත්ත සටහනට ඉහළින් ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත යන්න සඳහන් විය යුතුය.

2. දත්ත වාර්තාවන්හි පළමු කොටසට අයත් එක් එක් දත්ත මූලයන් පිළිබඳ හැකිතාක් දුරට පරිපූර්ණ තොරතුරු ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කර්තෘ, ග්‍රන්ථ නාමය, උප ග්‍රන්ථ නාමය, සංස්කරණය, ප්‍රකාශිත ස්ථානය, ප්‍රකාශන දිනය, ග්‍රන්ථ මාලාව, අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ අංකය යනාදිය මෙම පළමු කොටසට අයත් දත්ත මූලයන් වේ. එමෙන් ම විරාම ලකුණු යෙදීමේදී අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ විස්තරය අනුගමනය කළ යුතු වේ.

3. සුවිකරණ ප්‍රවේශ ශීර්ෂ (Cataloguing Access Points) සම්පාදනයේ දී ජාතික වශයෙන් පිළිගත් නීති සංග්‍රහ අනුගමනය කළ යුතුය.

4. විෂය ප්‍රවේශ ශීර්ෂ (Subject Access Points) සම්පාදනයේ දී ජාතික වශයෙන් බහුල ව භාවිත කරන වර්ගීකරණ සංග්‍රහ යොදා ගත යුතු අතර විෂය ශීර්ෂ සම්පාදනයේ දී පිළිගත් විෂය ශීර්ෂ නාමාවලි උපයෝගී කර ගත යුතු වේ.

5. ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත සටහන ග්‍රන්ථ නාම පිටුවේ අනෙක් පස මුද්‍රණය කළ යුතුය.

6. ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ ප්‍රකාශකයන් සිය ප්‍රකාශන තොරතුරු ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත මධ්‍යස්ථාන එකකට වැඩි සංඛ්‍යාවකට ඉදිරිපත් කරනු දක්නට පුළුවන. මෙහිදී ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත සටහනේ මුල් කොටස (විස්තරාත්මක) එක් වරක් ද සුවිකරණ සහ විෂය ප්‍රවේශ ශීර්ෂ ඇතුළත් දෙවන කොටස දෙවරක් ද වශයෙන් මුද්‍රණය කළ යුතු වේ. (1 සටහන බලන්න.)

ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත ක්‍රමය ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක කිරීම

පසුගිය දශක කිහිපය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රකාශන කර්මාන්තයේ ද කැපී

පෙනෙන වර්ධනයක් දැකිය හැකිය. වර්තමානයේ වසරකට ප්‍රකාශන 2500-3000 ක්. අතර ප්‍රමාණයක් මුද්‍රණද්වාරයෙන් නිකුත් වීම තුළින් එය මනාව ස්ථුට වේ. මෙම සංඛ්‍යාත්මක වර්ධනයට අමතරව ගුණාත්මක පක්ෂයෙන් ද පොත් මුද්‍රණ කර්මාන්තය සීඝ්‍ර දියුණුවක් අත් පත් කර ගෙන තිබෙන අයුරු දැකිය හැකිය. පාඨකයන් හට ආකර්ශනයක් ඇති වන අන්දමට පොත් මුද්‍රණය කිරීමට සෑම ප්‍රකාශනයකු ම පාහේ පෙළඹී සිටිති.

එමෙන්ම අන්තර් ජාතික වශයෙන් පිළිගත් යම් යම් අංශ ප්‍රකාශන වලට එක් කිරීමේ ප්‍රවනතාවයේ සැලකිය යුතු වර්ධනයක් ලාංකීය ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රය පුරා දර්ශනය වේ. විශේෂයෙන් ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය මගින් දියත් කරන ලද වැඩ සටහන් රැසක් හරහා පුස්තකාල - ප්‍රකාශන සබඳතාව ඉහළ නළයට නැංවිණි. මෙවැනි ශුභවාදී වට පිටාවක් මාධ්‍යයේ ජාතික පුස්තකාලය විසින් ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ උන්නතිය වෙනුවෙන් සකසන ලද වැඩසටහන් රැසකට ප්‍රකාශන ප්‍රජාවගේ යහපත් ප්‍රතිචාරයක් ලැබීම සිත් ගන්නා සුළු කරුණකි. අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ සහ මාලික අංක ව්‍යාපෘතියේ සීඝ්‍ර ව්‍යාප්තියට තුඩු දෙන ලද්දේ මෙම සාධකීය සම්බන්ධතාවයි.

ලාංකීය ප්‍රකාශන - පුස්තකාල සහයෝගීතාවයේ නවත් ඉදිරි පියවරක් තබමින් 1996 වසරේ සිට ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත නිකුත් කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය සමත් වී තිබේ. මේ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශකයකුටම සිය කෘතීන් උදෙසා නොමිලේ ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත ලබා ගැනීමේ පහසුකම් ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය විසින් සලසා ඇත.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය මගින් සඳහන් කරන ලද ප්‍රකාශනගත සුවිකරණ දත්ත, 2 සටහනෙන් දැක්වේ.

ඇඩ්කින්ස්, ලෙස්ලි

පුරාවිද්‍යා විධි නියම = A Handbook of British
Archaeology / ලෙස්ලි ඇඩ්කින්ස් සහ රෝයි ඒ. ඇඩ්කින්ස් විසින් ;
පරි. විජය දිසානායක.- හඟුරන්කොන : කර්තෘ, 1997
පි. viii, 106 ; චිත්‍ර 26 , සෙ. මි. 18
ISBN955 - 96171 - 0 -9 මිල : රු. 150.00

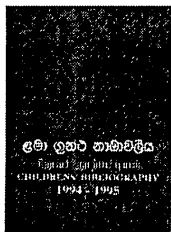
- i. 930.10202 - සිව් 21
- ii. ග්‍රන්ථ නාමය
- iii. ඇඩ්කින්ස්, රෝයි ඒ. සම කර්තෘ
- iv. දිසානායක, විජය පරි.
- 1. පුරාවිද්‍යාව - ක්‍රමවේදය 2 පුරාවිද්‍යාව - අත්පොත ආදිය

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ:

01. Anderson, Dorathy, Universal bibliographic control: a long term plan for action, Munchen, 1974
02. Kumar, Krishan, Cataloguing, New Delhi, 1992
03. Proceedings of the international cataloguing - in- Publication meeting, held in Ottawa, 16 -19 1982, IFLA
04. Wingate, Henry W., Cataloguing - in - Publication : Problems and prospects. In Library Resources and Technical Service 16 (4) , 197 2

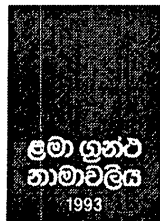
ගනු ලබයි. 1988 වර්ෂයේ දී නරේසා ආයතනය අයිසීස් භාවිතක සමාජය ආරම්භ කරන ලදී. රැස්වීම් කිහිපයකින් පසු 1990 න් පසුව මෙම සමාජයේ කටයුතු ඇත සිටියේ ය. 1994 වර්ෂයේ දී පුස්තකාල සංගමය අයිසීස් පාඨක සමාජයක් ආරම්භ කරන ලදී. මෙම සමාජය මගින් අර්ධ වාර්ෂික ව අයිසීස් සායන පවත්වන ලදී. මෘදුකාංග පිළිබඳව පැන නැගෙන ගැටළු සඳහා උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා පුස්තකාල සංගමයේ පැවති සායන උපකාරී විය. අයිසීස් පිළිබඳ විශේෂ දැනීමක් ඇති උපදේශකයන් විසින් මෙම සායන මෙහෙයවන ලදී. මීට අතිරේක ව අයිසීස් පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම හා එහි වැඩි දියුණු කිරීම හඳුන්වා දීම අරමුණු කරගත් ත්‍රෛමාසික රැස්වීම් පුස්තකාල සංගමය විසින් සංවිධාන කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ ළමා සාහිත්‍යයට පහසු ප්‍රවේශයක්

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය
THE NATIONAL LIBRARY OF SRI LANKA

රු. 75/-

පුස්තකාල
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය

රු. 90/-

පුස්තකාල
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය

රු. 70/-

පුස්තකාල
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය

රු. 100/-

විමසීම

අධ්‍යක්ෂ
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය
14, නිදහස් මාවත
කොළඹ 07

මහලම මහජන පුස්තකාලයට පොත් පර්යාය කිරීම

මத்துකම පොතූ නූලකත්තිරු නූල් අன்பளிப்புச் செய்தல்

Book Donation to Public Library, Matugama 03 - 06 - 1997

මහජන බැංකුව අනුග්‍රහයෙන් ආරම්භ කරන ලද ජංගම පුස්තකාල සේවා

මක්කල් වාංකියින් අනුසාරයෙනුடன் ආරම්භ කළ නුලකුම නූලකු ජෙවෙ

Mobile Library Services sponsored by Peoples Bank

National Digitization Project

National Science Foundation

Institute : National Library and Documentation Services Board

1. Place of Scanning : National Library and Documentation Services Board, Colombo 07

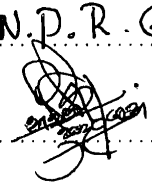
2. Date Scanned : 2017/10/10

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd. No 435/16, Kottawa Rd.

Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name : N.P.R. Gramage

Signature :

Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the original document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation : Library Documentation Officer

Name : Iromi Wijesundara

Signature :

Date : 2017/10/10

"This document/publication was digitized under National Digitization Project of the National Science Foundation, Sri Lanka"